MANASA

REMARKTHOTO

CENTRE

Estd 1997

Rehabilitation & Training Centre ®

(FOR INTELLECTUALLY DISABLED CHILDREN)

Padubelle Post, Udupi Dist, Karnataka - 574 119

Mr Michael D'Souza Abudhabi

Our Patron, on being conferred Award
- Rachana NRI Entrepreneur
of the year 2023

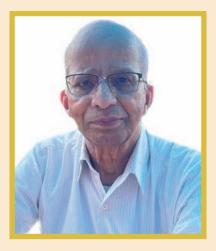
WE ARE GRATEFUL TO YOU

REV. FR JEPHRIN MONIS GERMANY

Thanks to his vision and support

Manasa Rehabilitation and Training Centre has attained present status

REV. FR AUGUSTINE MENDONCA CANADA

Our care taker since inception
Thank you for your continued support and guidance

OUR RESPECTFUL HOMAGE TO

LATE AUGUSTINE GOMES
Former President

LATE DENIS D'SILVA
Former Secretary

LATE L. J. MARTIS
Founder Secretary

LATE B. MONIS Founder Treasurer

LATE JOHN MATHIAS
Founder Trustee

LATE SIMON D'SOUZA Former Joint Secretary

LATE REV. FR MATHEW VAS

Spiritual Director
Catholic Sabha
Mangalore Pradesh

WE ARE GRATEFUL TO

LATE REV FR J. P. TAURO Former Parish Priest, Shankerapura

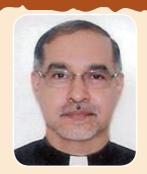

LATE REV FR LAWRENCE GOMES
Founder Spiritual Director

WE ARE GRATEFUL TO FORMER SPIRITUAL DIRECTORS OF CATHOLIC SABHA who were associated with Manasa

REV. FR WALTER D'MELLO

REV. FR FRANCIS LEWIS

REV. FR VINCENT MONTEIRO

REV. FR J. B. CRASTA

WE ARE GRATEFUL TO

MOST REV. DR PETER PAUL SALDANHA
Bishop of Mangalore Diocese
Our Patron

MOST REV. DR GERALD ISAAC LOBO
Bishop of Udupi Diocese
Our Patron

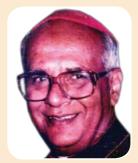
V. REV FR J. B. SALDANHA
Spiritual Director
Catholic Sabha, Mangalore Pradesh

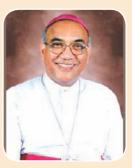
REV. FR FERDINAND GONSALVES

Spiritual Director Catholic Sabha

Udupi Pradesh (R)

LATE MOST REV. DR BASIL D'SOUZA
Former Bishop
Mangalore Diocese

MOST REV. DR ALOYSIUS PAUL D'SOUZA
Bishop Emeritus
Mangalore Diocese

Bishop of Udupi Diocese

"The purpose of life is not to be happy. It is to be useful, to be honorable, to be compassionate, to have it make some difference that you have lived and lived well." — says Emerson.

There is also a saying that those who share the burden of others are not weak. I am very happy to learn that the dream child of Catholic Sabha "Manasa Rehabilitation & Training Centre" has successfully completed 25 years in the service of Intellectually Disabled Children. I extend my hearty greetings to the management and special children on this occasion.

Though God has created all children, all are not equal. If some have physical disabilities some others suffer from intellectual disorders. If these children are given proper treatment and training they can also be integrated in to the main stream of the society. It is the duty of able bodied persons to take care of these children.

There are many institutions around us who take care of physically disabled but institutions that take care special children are rare. Catholic Sabha took a bold step to establish Manasa 25 years ago which is very satisfying. This is a huge and difficult task involving lots of sacrifice on the part of organizers and staff.

Catholic Sabha is putting in all the efforts to manage Manasa Smoothly. Their efforts need to be supplemented by people of good will under the dictum "Whatsoever You Do to the Least of My Brothers You Do unto Me" On this happy occasion, I salute Catholic Sabha for their concern towards the special children and congratulate all those who are involved in this task for their selfless service. May God bless all the children undergoing training at Manasa.

I wish every success to the Silver Jubilee Celebrations!

- Most Rev. Dr Gerald Isaac Lobo Bishop of Udupi Diocese

It fills me with great Joy and Gratitude to God our loving Father that "my beloved" Institution, Manasa Rehabilitation and Training Centre Pamboor, for which I and many people of my former Parish, Rudersberg and many people in Germany, toiled tirelessly for many years, is celebrating 25 years of its existence.

I thank you for the kind Invitation to the Silver Jubilee celebration and send here with my Greetings, Felicitations and Prayerful Wishes for this joyful Occasion!

Due to the hard work of all responsible for the smooth and successful running of this Institution in the last 25 years, today it has become well-known in the whole Region as the best institution for the specially-abled children. Ever since its inception, it has been rendering yeomen service to the specially-abled children from all Castes and Creeds, from all parts of Karnataka State and beyond especially for the poor and under privileged children.

I thank in a very special way the Holy Spirit Sisters (Principals and Wardens -past and present), teaching and non-teaching Staff, Support-Staff, Managing Committee of Manasa (President and Trustees, former and present) and all other office bearers (past and present) for their selfless and untiring service all these years. Without their Yeomen service in the last 25 years, the Institution would not have reached such Heights of its Progress. This is proved in the excellent performance of its students in education and sports, winning medals in the state and national levels, at Para-Olympics in Asia and worldwide. The extension of the building with an additional Block for Autism Centre, inaugurated this year 2022, is further proof of their hard work and dedication. In a very special way, I want to mention here Dr Edward Lobo, the founding President of Manasa Trust. Supported by his wife, late Daphne Lobo and their four children, he toiled relentlessly to get Funds and other needed Recognitions over a long period of time in the Region, in the State of Karnataka, India, and in foreign countries.

I also want to thank and place on record my gratitude to all the Benefactors of Germany (Schools, Parishes, Dioceses, Archdioceses, Agencies like Kindermissionswerk / Holy Childhood, Missio, Misereor, Unions and many Firms and Companies and above all, very many individuals, my Friends) who contributed so generously between 1996 and 2005 to start this great Institution. They are all very happy that their sacrifices have borne good fruits and many under-privileged, specially-abled children are getting good physical and medical care and training, quality education and excellent Rehabilitation.

I am extremely happy along with the Rtd. City Mayor of Rudersberg, Honorable Lord Horst Schneider with his wife Madame Margit Schneider to take part in the Silver Jubilee Celebrations on 25.11.2022. May God bless all who worked till today and will be working in the future for this Institution, all its Inmates, day-scholars, Teaching and non-teaching Staff, and all other workers. May this Institution continue serving the poor and less privileged, specially-abled children for many many years to come.

Once again, Congratulations and Prayerful best-wishes from me and from all German Benefactors and Well-wishers on the Silver Jubilee of Manasa Rehabilitation and Training Centre.

God bless you all.

- Rev. Fr Jephrin Monis Germany

I am glad to know that Manasa Rehabilitation and Training Centre, a Residential School for Differently abled Children, is celebrating, Silver Jubilee of the establishment. Founded by the Catholic Sabha, Udupi/Mangalore Diocese, the Centre has been rendering the great task of rehabilitating the specially-abled children for the last 25 years.

My heartiest Congratulations to every one who has been instrumental in taking forward this institute. This is indeed a noble cause, a great mission, those who visioned it and put the foundation, we are eternally grateful. We the Missionary Sisters Servants of the Holy Spirit (SSpS) are closely associated with this institute for the past 20 years. It is our great joy, to work hand in hand with the Catholic Sabha members of Udupi/ Mangalore and reach out to the most vulnerable members of our society. We thank every person who has supported us and guided us in the past years. Life has not been easy all the time. Challenges and struggles are part and parcel of every ministry, but God has been extremely good to us through various persons which has enabled us to love the children entrusted to our care and move forward with great zeal and vigour.

Heartiest congratulations to all the present and the past board members, all the sisters who have rendered their services in the past years and the present team, Sr. Ancilla Fernandes SSpS the principal of the School, Sr. Mary Antony the warden and Sr. Mary beck the Community leader, for your tireless work among the children. May this institute continue to witness the compassionate presence of God to every person who will cross the threshold of this Centre in the next 25 years.

- Sr Ida Lobo SSpS
Provincial Leader, INS
Congregation of the Missionary Sisters
Servants of Holy Spirit
South Province, Bangalore

MANASA Rehabilitation and Training Centre is the joint venture of Catholic Sabha, Mangalore Pradesh and Catholic Sabha, Udupi Pradesh. The Centre is taking the onerous task of rehabilitating the differently abled children by giving them suitable training to become the productive assets of their families in particular and the society at large. The founding fathers of the Centre on seeing the miserable condition of children with disabilities and the despair of their parents came forward to launch this needed project.

MANASA has a vision to create a better world around us and provide training for a respectful co-existence of neglected ones. Owing to relentless efforts by the trustees, and the dedicated staff, the Centre has over the past twenty five years of its fruitful existence, made many handicapped children get into their mainstream of the society as income generating assets to their parents.

The Centre has several achievements to its credit in the field of sports and games. Seven of its students participated in the "World Special Olympics" and won 7 medals (4 gold, 2 silver , 1 bronze) for INDIA in different events. A few others were sent to participate in the State and National level sports and games and they brought laurels to our Centre by winning different places. The centre also has won many National and State awards for the yeomen services rendered to differently abled children of our society.

In addition to their school system special education classes should give priority, to the enjoyment of education by special children. Like other children, differently abled children too have the right to receive proper education that helps them to grow more and enjoy without fearing it. That is the reason MANASA wanted to give appropriate educational facility for education of children with intellectual disability / autism disorders. Now we have an autism centre which has a separate building well designed and well equipped.

I wish and pray that both Catholic Sabha, Mangalore Pradesh and Catholic Sabha, Udupi Pradesh will continue taking this MANASA Rehabilitation and Training Centre to greater heights and succeed in making learning to children with special needs a fun and an adventurous activity.

Rev. Fr Ferdinand Gonsalves
 Spiritual Director
 Catholic Sabha, Udupi Pradesh

The diocese of Mangalore was spread over the undivided Dakshina Kannada and Kasargod districts till the establishment of Udupi diocese in 2012. The Catholic Sabha was started as a lay organization of Mangalore diocese in 1979. Over the years, with much needed ingenious reflections the Catholic Sabha focused not only on political agenda but also the integral uplifting of the community including social causes.

The pioneers and well-motivated leaders of the Catholic Sabha as well as the catholic community leaders felt the need of reaching out the specially abled children with a vision of rehabilitating them to the main stream. This is how Manasa Rehabilitation Centre was born in 1997.

This year we celebrated the Silver Jubilee of the foundation of Manasa Rehabilitation Centre. The children who have passed through the portals of Manasa Rehabilitation Centre have learnt life skills to face the society with dignity. Hats off to the Catholic Sabha for facilitating the special children towards a happy and self-reliant lifethrough education, training, employment opportunity, welfare and social security.

Autism is yet another challenge of our times. I am very pleased to hear that Manasa Rehabilitation Centre will soon have a well-established state of art centre for autistic children. We do not have such a facility in coastal Karnataka. I am happy that Catholic Sabha has taken this bold step in reaching out such needy children beyond caste, creed and religion. Kudos to you Catholic Sabha, Udupi diocese. This is an extraordinary venture of giving dignity to children with special needs.

I wish Catholic Sabha, Udupi diocese and Manasa Rehabilitation Centre, Pamboor great success.

- Rev Fr J. B. Saldanha Spiritual Director Catholic Sabha Mangalore Pradesh

Dear Mr President.

Dear Excellencies,

Dear Guests,

My dear Ladies and Gentlemen, thank you very much for your invitation to the Silver Jubilee Celebrations of Manasa Rehabilitation & Training Centre for mentally retarded, speech and hearing impaired children.

In December 2002 I had the pleasure of attending the official opening of your rehabilitation & training centre expansion. I remember President Dr Lobo, who seemed relieved and proud, many eminencies, excellencies and guests of honour, numerous visitors and – miracle of miracles – some colourful and festively decorated elephants in a big tent. That was very amazing to me, because in Germany you can find these animals only in zoos!

Then as Mayor of Rudersberg I was proud that Manasa Rehabilitation & Training Centre was a favourite project of support for Rudersberg. Especially Rev. Father Jephrin Monis, the meanwhile retired Parish Priest of the MOST HOLY TRINITY CHURCH in Rudersberg and his helpers and parishioners had put a lot of time and effort into organizing financial support for this institution.

In 2007 – after 24 years as Mayor in Rudersberg – I started my own business and worked for a Railway Company. Nevertheless, Father Jephrin and my family remained close friends and that's why I was invited to accompany him to India this year.

A lot of time has passed since our last stay in India. Your economy has developed well here. In contrast in Germany we currently have many economic problems and a high inflation due to the war between Russia and Ukraine.

Despite all the ups and downs in the past, you have managed to keep the Manasa Rehabilitation & Training Centre on course and to consolidate it. You do an extraordinarily important and valuable work in the service of charity. I would like to express my gratitude and respect for your work.

- Mr Horst Schneider City Mayor of Rurdersberg (Rtd.)

THE FOUNDER BOARD OF TRUSTEES

Dr Edward Lobo

Dr Gerald Pinto

Sri Augustine Gomes

Sri L. J. Martis

Sri Denis D'Silva

Sri B. Monis

Sri Walter D'Souza

Sri Thomas Quadras

Sri John Mathias

Kum Remedia D'Souza

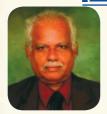

Sri Cyril Quardros

Sri John Martis

MANASA TRUSTEES 2022-23

Mr Henry Menezes
President
Managing Trustee

Mr Stany Lobo
President Catholic Sabha
Mangalore Pradesh
Vice President - 1

Mrs Mary D'Souza President Catholic Sabha Udupi Pradesh Vice President - 2

Mr Joseph Noronha Secretary

Mr Valerian Fernandes
Treasurer

Dr Gerald Pinto
Joint Secretary

Dr Thomas Quadros

Dr Edward Lobo

Mr Walter D'Souza

Kum. Remedia D'Souza

Mr Cyril Quadros

Mr Elroy Kiran Crasto

Mr John Martis

Mrs Leena Machado

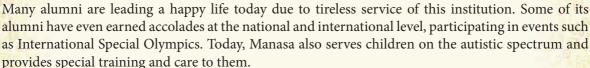
Mr Nigel Pereira

FROM THE EDITOR'S DESK

MANASA IS A JOINT VENTURE OF CLERGY AND LAITY

Manasa Rehabilitation and Training Centre, Pamboor, a residential special school for intellectually disabled children, has completed 25 years of its existence.

In the last 25 years, it has helped hundreds of students and their parents in finding learning, support and in becoming an independent member of society.

The Silver Jubilee year is also a great time to reflect on our past and plan for the future. When we look back, we see God's hand in the project. We were fortunate to have been blessed by St Theresa of Kolkata at the start of this mammoth project. Most of its initial infrastructure was built with the help of foreign funds thanks to Fr Jephrin Monis from Germany and Fr Agustine Mendonca from Canada and later, Manasa was supported by friends and well wishers from our local community. Catholic Sabha, the founder of Manasa, is a pillar of strength ably supporting it over these past 25 years. The Bishop of Udupi Rt Rev. Dr Gerald Issac Lobo too is a guiding light for Manasa and calls it a project of the diocese. The Missionary Sisters, Servants of Holy Spirit run the administration of the school and hostel as principal and warden. The Bishop of Mangalore and the spiritual directors of Catholic Sabha Mangalore Pradesh and Udupi Pradesh as well guide and support its efforts. And one cannot forget the dedication of its staff and trustees in managing its day to day working. This makes Manasa a joint project of the Religious and the Laity for the greater glory of God! At this juncture, I acknowledge Late Augustine Gomes, Late B. Monis, Late Denis D'Silva, and Late John Mathias our founder trustees, for their hard work in realizing the Manasa Dream. Manasa Rehabilitation and Training Centre Trust was formed by the Catholic Sabha on 28th of March 1995 and its foundation stone was laid on 14th June 1995. I was fortunate to be the president of Mangalore Pradesh Catholic Sabha at that time and have been blessed to be associated with Manasa ever since. It brings me immense joy to work for Manasa in the company of dedicated trustees who work selflessly without expecting anything in return.

Long live Manasa!

- Dr Gerald Pinto

Editor

Dr Gerald Pinto

Sub Editor

Mr John Martis

Tresurer

Mr Maurice Quadros

Members

Sr Ancilla Fernandes

Mrs Leena Machado

Mr Elroy Kiran Crasto

Mrs Hemalatha

Mr Vadiraj

Dr Edward Lobo

Mr Joseph Noronha

Mr Valerian Fernandes

Mrs Ashwini

Silver Jubilee Logo Desinged by : *Pinto Vamanjoor* Website: www.manasapamboor.org Email: manasapamboor@gmail.com Padubelle Post, Udupi Dist, Karnataka, INDIA - 574 116

MANAGING TRUSTEE SPEAKS

Greetings to All!

With the grace of God and the support of People of good will, Manasa Rehabilitation and Training Centre has ushered in the Silver Jubilee Year. I acknowledge the great efforts of our founding fathers who founded this institution with a vision to identify, educate, train and rehabilitate the intellectually disabled children and make them self reliant. It was also their dream to integrate these children into the main stream of society so that they should not feel dependent/inferior to the children in the main stream.

At this juncture, I also acknowledge with gratitude the financial and moral support of all our donors both within the country and abroad.

Twenty five years in the history of any institution is a short period but foundation is laid and future is envisioned during this period. Our Management with the full support of the staff has laid a solid foundation for the future growth of the centre. As a result, more than 750 special children are able to lead an independent life and join the main stream of society. 22 could pass out the S.S.L.C. Exam and 7, win medals in Special Olympics.

The Milestone achievement which directly helps the children and their parents is the establishment of Autism Centre. Autism Centre was inaugurated on 31.05.2022. The centre has a full fledged building of 7000 sq. ft. to house all the equipments/furniture etc. It is yet to be equipped with the requisite furniture and equipments. We are also in the process of appointing specialists like Speech Therapist, Physio therapist, Occupational Therapist etc. An Annual Outlay of Rs. 25 Lakhs is estimated to run full-fledged Autism Centre with the required facilities. I request all the Catholic Sabha members, philantrophists and good willed people to donate generously for this project.

Let Manasa see greater heights in the ensuing years and fulfill the vision of its founders. Long Live Manasa!

- Mr Henry Menezes
President

PRINCIPAL SPEAKS

"LET YOUR LIGHT SHINE BEFORE OTHERS SO THAT THEY MAY SEE YOUR GOOD WORKS AND GIVE GLORY TO THE FATHER IN HEAVEN"

Manasa Rehabilitation and Training centre celebrated Silver Jubilee this year. It gives me immense pleasure and joy and my heart is filled with gratitude to God as we celebrate our existence in Manasa for the last 25 years. God has blessed us in numerous ways and he has made us more energetic to radiate his light to his special ones. As we flash back, the centre has been successful in identifying, educating, training and rehabilitating the intellectually disabled children and making them self reliant. I thank all our founder trustees, past and present staff and parents for their hard work and support. I am glad to inform you all that more than 750 students of the centre have been successfully trained and integrated in the main stream of the society all these years.

As you all are aware, the education system of the country was adversely affected by covid -19 the pandemic. Our centre was not an exception. We had to close down all the activities of the centre for about two years. We have started the current academic year with new vigor and enthusiasm. The staff and students have regained the studiousness they had before the pandemic.

At present there are 120 students, 18 teachers & 19 non-teaching committed staff. Students are divided into Pre-Primary, Primary and Secondary Level. Due importance is given to Computer related education. A separate full fledged Autism Centre is established this year to train Autistic Children with all the facilities like OT, speech Therapy & Physio Therapy etc.

Importance is also given to impart vocational training such as Candle, Phenol making, book binding, Tailoring, Flowers, Carry Bag etc. towards our endeavour in making children self reliant.

Along with academic activities, extra-curricular activities, sports etc are also given due importance. It is heartening to see the children perform so enthusiastically in extra-curricular activities. This year 4 of our students have been selected to participate in the National Level coaching camp for selections to participate in the upcoming in International Special Olympics. 22 students have successfully completed their S.S.L.C. exams.

I once again thank the management and all the staff members for their co-operation and support.

Long Live Manasa!

- Sr Ancilla Fernandes Principal

TRUSTEES 2022-23

Left to Right Sitting : Mr Cyril Quadros, Mr Valerian Fernandes, Mr Joseph Noronha, Mr Henry

Menezes, Mr Stany Lobo, Mrs Mary D'Souza, Dr Gerald Pinto

Left to Right Standing: Mr Walter D'Souza, Mr Elroy Kiran Crasto, Mr Nigel Pereira, Dr Edward Lobo,

Dr Thomas Quadros, Mr John Martis, Mrs Leena Machado, Ms Remedia D'Souza

FOUNDER TRUSTEES STILL SERVING

Left to Right : Mr Walter D'Souza, Mr Cyril Quadros, Dr Thomas Quadros, Dr Edward Lobo, Ms Remedia D'Souza, Dr Gerald Pinto, Mr John Martis

Sr Ancilla Fernandes Principal

SR MARY ANTONY
WARDEN

MANASA STAFF 2022-23

MANASA STUDENTS 2022-23

MANASA SCHOOL STAFF 2022-23

MANASA HOSTEL STAFF 2022-23

HELENA SADAN CONVENT SSps

L to R: Sr Mary Beck - Superior, Sr Ancilla - Principal, Sr Mary Antony - Warden

CLASSES

PRE PRIMARY

PRIMARY

SECONDARY

VOCATIONAL

AUTISM CLASSES

AUTISM CLASS A

AUTISM CLASS B

COMPUTER CLASS

AUTISM CLASSES ACTIVITIES

VOCATIONAL ACTIVITIES

CANDLE MAKING

SPEECH THEREPY

DATA ENTRY

CARRY BAGS

BOOK BINDING

TAILORING CLASS

CRAFT

DOWN THE MEMORY LANE

Establishment of Manasa Special School by Catholic Sabha under the leadership of Dr Edward Lobo at Shankarpura 1991 June

Establishment of Manasa Special School by Catholic Sabha under the leadership of Augustine Gomes in Shirva.

Registration of Manasa Rehabilitation & Training Centre Trust by Catholic Sabha Mangalore Pradesh on 28.03.1995. Dr Gerald Pinto President Catholic Sabha. Foundation stone laid for Manasa by Bishop Basil S. D'Souza on 14-06-1995

Blessing of Mother Theresa for Manasa 13-08-1995

Meeting under the tree before construction of building

DOWN THE MEMORY LANE

Manasa School in 1997

Manasa Hostel 1997

Second Decennial 14.11.2017

Manasa Staff 1997

Inauguration of Second Floor, Convent building & Computer Centre on 29-12-2002 in the presence of Cardinal Most Rev. Oswald Gracious of Agra. Rt Rev. Dr Gearld Isaac Lobo Bishop of Shimoga and Hon. M.P. Mr Vinaykumar Sorake

State Level Special Olympics in Manasa 2004

Decennial in 2007

OUR WORLD SPECIAL OLYMPIC CHAMPIONS

PRAMILA PINTO

SANDEEP D'SOUZA

VARUN KUMAI

SUNEETHA LOE

POOJA PA

WILMA PEREIR

MUKESH NAYA

MANASA STUDENTS - NATIONAL LEVEL SPORTS 2022-23

Students Selected for National Level Coaching Camp in connection with upcoming 'Special Olympics'

S. No.	Name	Event	Place & Date
1	Arel Shanon D'Souza	Foot Ball	Gandhinagar, Gujrat on 21.06.2022
2	Saideep Shetty	Table Tennis	Faridabad, Haryana on 15.07.2022
3	Varun Shettigar	Roller Skating	Bokaro , Jharkhand on 28.07.2022
4	Manish	Basket Ball	Puducherry on 08.07.2022

ACTIVITIES OF SILVER JUBILEE YEAR 2021-22

- Mr Elroy Kiran Crasto

Convener Silver Jubilee Celebrations Committee

Inauguration of Silver jubilee year of Manasa Rehabilitation and Training Centre

Rev Fr J. B Saldanha, PRO of Mangalore Diocese and Spiritual director of Catholic Sabha Mangalore Pradesh inaugurated the Silver Jubilee of Manasa on 15.12.2021 at Manasa Pamboor. Fr Ferdinand

Gonsalves inaugurated Logo of Silver Jubilee. Kum. Muddu Thirthahalli inaugurated the solar lamps donated by her.

PTA Meeting and Orientation for Parents at Manasa Pamboor

Parents Teachers Association meeting and orientation for the parents of Manasa special children was held on 27.8.2022 at Manasa Pamboor. Dr Rayan Mathias, Professor at MAHE University Manipal was the resource person. He spoke on the role of parents in Managing special children. Mr Joseph Noronha Secretary informed about Autism Centre and

Silver Jubilee Celebrations of Manasa. Principal Sr Ancilla Fernandes gave the report of the activities of the school.

In the beginning President Mr Henry Menezes welcomed the gathering. Trustees Dr Gerald Pinto, Dr Edward Lobo and Mr John Martis were present.

District Level Teachers Day Celebration: As a part of Silver Jubilee Celebration Manasa hosted this years District level teacher's day on 5.9.2022 at Manasa Centre. All the 14 schools of the Udupi district participated in the event. Ln. Jayakara Shetty was the Honourable Guest.

Dr Edward Lobo presided over. Retired special teachers and also non teaching staff were felicitated on the occasion.

Smt. Ratna Welfare officer for the specially abled Udupi district inaugurated the celebrations. Ln. Jayakara Shetty felicitated Principal Sr Ancilla, founder President, Dr Lobo and President Henry Menezes for their service to Manasa.

Manasa Children succeed in S.S.L.C. Congratulations to the students and the teachers who trained them

Harshitha

Jolene Furtado

Sabeela

Saideep Shetty

Wilma Vaz

Yathish

Sharon Cutinho

INAUGURATION OF MANASA AUTISM CENTRE

Silver Jubilee/Manasa Autism Centre building inaugurated and blessed on 31.05.2022 by Most Rev. Dr Gerald Isaac Lobo, Bishop of Udupi Diocese. Mr Lalaji R. Mendon, MLA Kaup was the Chief guest. Smt. Ratna District Disabled Welfare Officer, Udupi Dist was the Guest of Honor. Rev. Fr Xavier Gomes, Mangalore, Rev. Fr Ferdinand Gonsalves, Spiritual Director, Catholic Sabha Udupi, Rev. Fr Henry Mascarenhas, Parish Priest, Holy Cross Church Pamboor, Mr Raphael D'Souza, Catholic Sabha, Mumbai Diocese and other dignitaries were present.

Stage function was held in the School Hall, presided over by Most Rev. Dr Gerald Isaac Lobo. Our students performed welcome dance and prayer.

Manasa is grateful to SHIRVA WELFARE ASSOCIATION KUWAIT

for helping in the construction of Autism Centre.

May Almighty Bless each member of SWAK and their families.

ACTIVITIES

Visit by ICYM Shankarpura

Visit by New City Nursing College Students

Inauguration of Solar Lighting

Visit of Global Health
Students
From Maastricht University
Nederlands to Manasa
as a part of their
orientation programme

Visit by Ishanya Foundation, Bengaluru

DISTRICT LEVEL SPORTS DAY

Report by : Muriel Premalatha Vice Principal

"Every special child has some hidden potentialities. We have to try bringing out the best in them. For Helen Keller, blindness was not a hindrance. Similarly every child can contribute to the society if opportunities are given.", said Mr Kurma Rao M. IAS District Commissioner of Udupi District. He was speaking while inaugurating Udupi district special children's

sports meet organized by Manasa Rehabilitation and Training centre Pamboor in association

with Department of Women and Child Development, Department for empowerment of Differently abled and Senior citizens Govt of Karnataka after hoisting the Flag and receiving the guard of honor as a part of Silver Jubilee of Manasa Rehabilitation and Training Centre. Commodore Jerome Castelino V.S.M, retired senior naval officer, was the Chief Guest who lighted the sport Lamp and urged the Government to support special children so that

Deputy Commissioner with the music of school band. President of the Manasa Centre Mr Henry Menezes welcomed the gathering. Principal Sr Ancilla Fernandes proposed the vote of thanks. Mr Ravindra Shetty, Mrs Mary D'Souza Vice President and President of Catholic

they may be used as resources of the society. Mrs Veena Vivekananda Department of Women and Child Development, Mrs Ratna, Welfare Officer Department for empowerment of differently abled and Senior Citizens Empowerment were present as Guests of Honor.

Students of Manasa Pamboor welcomed the

Sabha Mr Elroy Kiran Crasto the Convener of Silver Jubilee Committee, Mr Joseph Noronha Secretary, Mr Valerian Fernandes Treasurer, Dr Edward Lobo, Kum. Remedia D'Souza, Mr John Martis and other Trustees were present. In the concluding program Mr Rathan Shetty -President of Shirva Panchayat and Mrs Gracy Cardoza Vice President were present as

Guests of Honor. Over all Championship was bagged by Vijetha Special School Karkala and Asha Nilaya Udupi were runners up.

The Physical Directors Mr Joseph D'Souza from St Lawrence P U College Moodbelle, Mr Domion Noronha from St John Shankarpura and Mr Suresh Devadiga from Sri Gurunarayana Padubelle and MSW students form MAHE Manipal helped in conducting the sports meet.

Prameela and Ashwini teachers of the school compered the programme, Dr Gerald Pinto Jt Secretary of the trust proposed the vote of thanks. 250 students from 12 special schools from Udupi District participated in the programme.

AWARDS TO MANASA

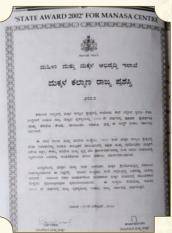

All Indian catholic Union Award for Special Child care was awarded to Manasa during its 68th AGM at St Juze Vaz Renewal Centre, Goa on 01.10.2022.

Award by Udupi Jilla Muslim Okkoota

MANASA REHABILITATION & TRAINING CENTRE PAMBOOR

SILVER JUBILEE CELEBRATIONS

Date: Friday, 25th November 2022

Venue: Manasa Campus, Pamboor, Padubelle | Time: 3.00 p.m.

Presided by : Mr. Henry Menezes

(President/Managing Trustee, Manasa Rehabilitation & Training Centre, Pamboor)

Inauguration : Most Rev. Dr. Gerald Isaac Lobo, Bishop of Udupi Diocese

Chief Guests : Most. Rev. Dr. Aloysius Paul D'Souza

Bishop Emeritus, Diocese of Mangalore

Mr. Lalaji R. Mendon, MLA, Kaup Constituency

Mr. Vinay Kumar Sorake, Ex-Minister Govt. of Karnataka

Guests of Honor: Rev. Fr. Jephrin Monis

Parish Priest, Most Holy Trinity Church Rudersberg (Retd.), Germany

Mr. Michael D'Souza

Managing Director, Ivory Grand Group of Hotels, Dubai, Philanthropist

Mr. Noel Rasquinha

Managing Director, M/s Mercury Pneumatics Pvt. Ltd., Mumbai

Mr. Seetharam Shetty

Managing Director, Onshore Construction Co. Pvt. Ltd., Mumbai

Mr. Horst Schneider, Lord City Mayor (Retd.), Rudersberg, Germany

Mrs. Margit Schneider, Rudersberg, Germany

Mr. L. J. Fernandes, Ex President, Catholic Sabha Mangalore Pradesh (R)

Rev. Fr. Ferdinand Gonsalves.

Spiritual Director, Catholic Sabha Udupi Pradesh (R.)

Sr. Ida Lobo SSpS,

Provincial Leader INS, Congregation of the Missionary Sisters, Servants of Holy Spirit, India

Rev. Fr. Henry Mascarenhas, Parish Priest, Holy Cross Church, Pamboor Dr. Edward Lobo, Founder President/Managing Trustee, MRTC Pamboor

Ms. Remedia D'souza, Ex President/Managing Trustee, MRTC Pamboor

All are cordially invited

Board of Trustees, Staff & Students

Mr. Henry Menezes

Managing Trustee, MRTC Pamboor 8277219523

Mr. Joseph Noronha Secretary, MRTC Pamboor 7760650145

Sr. Ancilla Fernandes

Principal Manasa Special School, Pamboor

Mr. Stany Lobo

President, Catholic Sabha Managalore Pradesh (R.)

Mrs. Mary D'Souza

President, Catholic Sabha Udupi Pradesh (R.)

Mr. Elrov Kiran Crasto

Convener, Silver Jubilee Celebration Committee

Mr. Valerian Fernandes

Mrs. Vanitha Shettigar Treasurer, MRTC Pamboor

President, PTA, MRTC Pamboor

WINNERS OF COMPETITIONS FOR THE STUDENTS AND PARENTS

Various competitions were held for the students of Manasa and their parents as a part of the Silver Jubilee Celebrations on 25.11.2022.

Pre Primary Section

Sushan

Pranad

SINGING

Saketh

Primary Section

Aaryan

Shravya

Sathwik

Computer Data Entry

Jolene

Saideep

Chirag

Kammar Sagar

Pre Primary Section

Charanya

Ashmith

FANCY DRESS

Lohith

Primary Section

Shravya

Larson

Harshitha S

Secondary Section

Spoorthy Poojary
Computer Data Entry

Annapoorneshwari

Chandana

Anisha D'Souza

Yashashwini

Ramnath Prabhu

Manasa Rehabilitation and Training Centre Pamboor Celebrates Silver Jubilee

- By Dr Eugene D'Souza, Moodubelle

Manasa Rehabilitation and Training Centre that was established way back in 1997 under the patronage of the Catholic Sabha of undivided Mangalore Diocese Celebrated its Silver Jubilee with multifarious programmes on Friday, 25 November 2022. The programme commenced with the Thanksgiving Mass in the Holy Cross Church, Pamboor offered by Fr Ferdinand Gonsalves-Spiritual Director of the Catholic Sabha, Udupi Pradesh at 8.30 am. The Holy Mass was followed by Flag Hoisting, breakfast, competition for children in fancy dress, singing and drawing, competition for parents followed by lunch.

The after noon programme at 2.30 pm included the inauguration of the new Vocational Training Unit donated by Mr Noel Rasquinha, Managing Director of Mercury Pneumatics, Pvt. Ltd., Mumbai in memory of his late parents-Francis and Getrude Rasquinha. While Noel Rasquinha inaugurated the Vocational Training Unit, Bishop Gerald Isaac Lobo conducted a brief

prayer service and blessed the unit. The Vocational Unit comprises of machinery worth Rs. 10 lakhs to prepare particles for communion in churches. There are two machines to bake the particles and one machine to cut the larger particles into particles. The facility can produce as much as one lakh particles in a week. This would provide considerable amount of revenue to the Manasas institution.

Thereafter, Bishop Gerald Isaac Lobo inaugurated the exhibition of photographs and Trophies manifesting the achievements of Manasa during the last 25 years both in training and sports. The stage programme commenced at 3 pm with prayer dance by the students of Manasa. Henry Menezes-President and Managing Trustee of Manasa Rehabilitation and Training Centre(MRTC) presided over the programme. Other dignitaries on the dais included Bishop Gerald Isaac Lobo who inaugurated the Silver Jubilee Porgamme; Chief Guests Lalaji R, Mendon-MLA of the Kaup Constituency

and Vinaya Kumar Sorake-Former Minister of Karnataka; Guests of honour: Rev. Fr Jephrin Monis, Parish Priest of the Most Holy Trinity Church, Rudersberg (Retd.) Germany, Noel Rasquinha, Harish Shetty representing Seetharam Shetty-Managing Director of Onshore Construction Company, Mumbai, Horst Schneider-Lord City Mayor (Retd.), Rudersberg, Germany; Mrs Margit Schneider, L.J. Fernandes, Ex-President, Catholic Sabha, Mangalore Pradesh; Sr Ida Lobo, SSps-Provincial Leader INS, Congregation Sisters, Servants of the Missionary Holy Spirit; Rev. Fr Henry Mascarenhas-Parish Priest of the Holy Cross Church, Pamboor,; Dr Edward Lobo- Founder President and Managing Trustee, MRTC; Ms Remedia D'Souza-Ex President and Managing Trustee of MRTC; Joseph Noronha-Secretary, MRTC; Valerian Fernandes-Treasurer-MRTC; Sr Ancilla Fernandes Principal, Manasa Special School, Stany Lobo President, Catholic Sabha, Mangalore Pradesh; Mrs. Mary D'Souza-President, Catholic Sabha, Udupi Pradesh; Mrs Vanitha Shettigar-President PTA; and Elroy Kiran Crasta-Convener, Silver Jubilee Celebrations Committee.

Following the welcome address by Elroy Kiran Crasta, Bishop Gerald Isaac Lobo along with other dignitaries on the dais formally inaugurated the Manasa Silver Jubilee Programme by lighting the lamp. Sr Ancilla Fernandes presented the report of the achievements of the Manasa Rehabilitation and Training Centre during the last 25 years. So far 750 students have been successfully rehabilitated.

Presently there are 115 students and 38 staff members. 21 students are trained in the Autism centre. So far 7 students of the Manasa institution have won medals in International Special Olympics out of which four Gold, two Silver and one Bronze.

In his message, Bishop Gerald Isaac Lobo said that happiness among the human beings depends on sharing with the less fortunate. The human beings created by God are not the same and they are not endowed with similar abilities and talents. There are human beings who are physically or mentally challenged. However, God does not forsake such beings. He chooses kind hearted donors and dedicated institutions to take care of such disadvantaged children. Jesus Christ and St Mother Teresa have been great inspirers of institutions like Manasa. Love of humanity through service has been the message of Mother Teresa. Bishop Gerald Isaac Lobo complimented Dr Edward Lobo, Rev. Fr Jephrin Monis and others who were responsible for the establishment of Manasa.

On this occasion the founding Trustees including Dr Gerald Pinto were felicitated. Besides, the Presidents of the Catholic Sabha of the Undivided Mangalore Pradesh, Udupi Prant, Udupi Pradesh, Shirva Deanery and Pamboor Parish were honoured. Later, Principals and Wardens of Hostels belonging to the Congregation of the Missionary Sisters, Servants of Holy Spirit and those staff members who had been in service in Manasa for the last 25 years were also felicitated.

Rev. Fr Jephrin Monis inaugurated the documentary on the Manasa Institution

titled "Silver Manasa". In his message, Rev. Fr Jephrin Monis said that mentally challenged children are like butterflies with broken wings and they require careful and loving handling to put them on the self-reliant path. He thanked all the benefactors from Germany who had contributed generously in establishing the Manasa Institution.

Mr Horst Schneider and Mrs Margit Schneider jointly released the Manasa Silver Jubilee Souvenir presented by Editor Dr Gerald Pinto. Speaking on this occasion Mr Horst Schneider said that he and his wife were quite happy to participate in the Silver Jubilee Celebrations of Manasa. It was way back in 2002 he had paid a visit to Manasa.

He also handed over a donation cheque to Henry Menezes, the President of Manasa. Sr Ida Lobo, Lalaji R. Mendon and Vinaya Kumar Sorake also addressed the gathering. Lalaji R. Mendon said that he has been attending at least one or two functions organized by Manasa every year and assured his support to the various activities of Manasa.

Vinay Kumar Sorake in his address said that though he had to go to Bangalore to attend a meeting, he chose to attend the Silver Jubilee function of Manasa as the institution has been very close to his heart. He has been celebrating his birthday for many years in the Manasa institution. He further said that in the atmosphere of hatred, it is the spirit of love and service to humanity that keeps the society on the right path.

In his presidential address, Henry Menezes expressed gratitude to all those who have been helping in running the Manasa Institute and hoped that they will continue supporting the good work that is being done by the Manasa Rehabilitation and Training Centre.

Joseph Noronha proposed vote of thanks. Mrs. Reena D'Souza, Mrs. Sashikala Manjunath and Mrs. K. Prabha compered the programme. Cultural programme was presented by the students of Manasa and the group led by Anil D'Sa

Holy Mass

Thanks giving mass was offered on 25.11.2022 at Holy Cross Church Pamboor. Spiritual Director Of Catholic Sabha Udupi Pradesh was the main celebrant. Rev. Fr Jephrin Monis and Rev. Fr Henry Mascarenhas the Parish Priest of Pamboor, Trustees and Well Wishers of Manasa were present. During the mass special prayer was offered for the souls of deceased trustees.

HOUNOURING FOUNDER TRUSTEES

Whose Dream Realized

HOUNOURING TEACHERS WHO SERVED MORE THAN 20 YEARS

Who laid Solid Foundation for the growth of the Institution

WE ARE GRATEFUL TO YOU

PAST PRINCIPALS & WARDENS

Sl.No	PRINCIPAL	PERIOD	Sl.No.	WARDEN
1	Sr Jovita Miranda	1997-1999	1	Sr Thelma Lewis
2	Sr Thelma Lewis	1999-2002	2	Sr Anitha Aind
3	Sr Anitha Aind	2002-2003	3	Sr Laissa Joseph
4	Sr Thelma Lewis	2003-2005	4	Sr Suchita Soreng
5	Sr Anitha Aind	2005-2009	5	Sr Mary Antony
6	Sr Vinny Gonsalves	2009-2011	6	Sr Laissa Joseph
7	Sr Thelma Lewis	2011-2016	7	Sr Vasanthi Varghese
8	Sr Ancilla Fernandes	2016-onwards	8	Sr Mary Beck
37)			9	Sr Mary Antony

HONOURING SISTERS

Who Served Manasa

HOUNOURING PAST TRUSTEES

They served as Manasa Trustees

PRESIDENTS OF CATHOLIC SABHA MANGALORE PRADESH

L. J. Fernandes
Peter Jerry Rodrigues
Walter Cyril Pinto

Gerald D'Costa Andrew Noronha Flavy D'Souza Alphonce D'Costa Lancy D'Cunha Anil Lobo Marritto Sequeira Jochim M. Pinto Rolphy D'Costa

UDUPI PRANTHIYA PRESIDENTS

Eugene Quadros

Joseph Cyril D'Silva

Ignatius Monis Louis D'Almeida Irwin D'Souza

SHIRVA VARADO PRESIDENTS

Vincent D'Almeida Sevrine Ferrao Ignatius D'Souza Lawrence D'Souza Lucas D'Souza Lancy Corda Peter M. Mathias

Allen D'Souza Me

Melwin Aranha

Maria Jacintha Mathias

Ida Cornelio

CATHOLIC SABHA UDUPI PRADESH PRESIDENTS

William Machado

Alwyn Quadros

Robert Menezes

CATHOLIC SABHA PAMBOOR UNIT

Henry Noronha

Albert Castelino

Fredric Monis

Donald Sequeira

Naveen Quadros

Fredric Menezes Fredric Saldanha

OTHERS

Dr Vincent Alva

Late Simon D'Souza

HOUNOURING OUR WELL WISHERS

Welcome by the President HENRY MENEZES

Vote of Thanks by the Secretory

JOSEPH NORONHA

Release of Souvenir

MR HORST SCHNEIDER

Rtd. City Mayor of Rudersberg

Release of Documentory Film by REV. FR JEPHRIN MONIS

Path Manasa Travelled

Cultural Programme

ಶಾಲಾ ವರದಿ

ಇಂದಿನ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿರುವ ಸರ್ವ ಗಣ್ಯರೇ, ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಹಿತೈಷಿಗಳೇ, ಶಿಕ್ಷಕ ವೃಂದದವರೇ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹಾರ್ಧಿಕ ಸ್ವಾಗತ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ 25 ವರ್ಷದ ಬೆಳ್ಳಿ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಈ ಸುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಅನಂತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಆತನ ಕೃಪೆಯು ನಮ್ಮ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿರಲಿ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನಸ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯು 1997ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಇದೀಗ 25 ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿದೆ. ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಉಡುಪಿ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ಇವರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು. ಮಾನಸಿಕ ಭಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ, ಜೀವನದ ಕೌಶಲ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಪರ ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನಸ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ತಂಡವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತುತ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆನ್ನಿ ಮಿನೇಜಸ್ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ. ಜೋಸೆಫ್ ನೊರೊನ್ಹಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭೋದಕ ವರ್ಗ: ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಉಡುಪಿ, ಮಂಗಳೂರು ಸದಸ್ಯರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪೋಷಕರಾಗಿ ಉಡುಪಿ ಧರ್ಮಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಅತೀ ವಂ। ಡಾ। ಜೆರಾಲ್ಡ್ ಐಸಾಕ್ ಲೋಬೊ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ಧರ್ಮಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಅತೀ ವಂ। ಡಾ। ಪೀಟರ್ ಪಾವ್ಲ್ ಸಲ್ಡಾನ್ನರವರು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ <mark>ತರುವ</mark> ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೇವಾ ತತ್ಷರ ಬೋಧಕ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪೋಷಕ ಬಾಂಧವರ ಪಾತ್ರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 38 ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕೇತರರು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವೃಂದ: ಪ್ರಸ್ತುತ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 115 ಮಕ್ಕಳಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 18 ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವ-ಪ್ರಾರ್ಥಮಿಕ A, B ಮತ್ತು C ವಿಭಾಗವು ಸ್ವಲೀನತೆ (Autism) ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳ ತರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 16 ತರಗತಿಗಳಿದ್ದು 6 ವರ್ಷದಿಂದ 18 ವರುಷದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದರೆ, ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರಿಬಾಗ್, ಹೊಲಿಗೆ, ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಮೇಣದ ಬತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಫಿನಾಯಿಲ್ ತಯಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದ ತರಬೇತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಯೋಗ, ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಕಲೆ ನೀತಿ ಭೋಧೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಆಟ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವರ್ಷ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ಮಾನಸ ಆಟಿಸಂ ಸೆಂಟರ್ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಮೇ 31ಕ್ಕೆ ಉದ್ಗಾಟಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 12 ರಿಂದ 3 ಆಟಿಸಂ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ 21 ಮಕ್ಕಳು ಆಟಿಸಂ ಸೆಂಟರ್ನಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು 4 ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ 20 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂಬಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಪ್ರಸ್ತುತ Onlineಲ್ಲಿ Bombay Stock Exchange ಇವರ ಡಾಟಾ ಎಂಟ್ರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಲಚೇತನ ಮಕ್ಕಳಿಗಿರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳು: ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ – ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡಲು ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಹಾಲ್ಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಎರಡು ಶಾಲಾ ವಾಹನಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಇದೆ. ದೂರದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಆಟದ ಮೈದಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟವಾಡಲು "ಕಿಂಡರ್ಗಾರ್ಟನ್" ಇದೆ. ಕೆ.ಎಮ್.ಸಿ ಮಣಿಪಾಲದ ವಿಭಾಗಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾವು ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಫಿಸಿಯೋಥೆರಪಿಯವರು ವಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನ ಸ್ಪೀಚ್ ಥೆರಪಿಯವರು ಸೋಮವಾರದಿಂದ–ಗುರುವಾರ ತನಕ ಮತ್ತು ಆಕ್ಯೂಪೇಷನಲ್ ಥೆರಪಿಯವರು ಸೋಮವಾರ (ವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ) ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಥರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

MAHE ಸಂಶೋದನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ದಿ ವಿಭಾಗ (R & D): ಮಾನಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು MAHE ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ M.O.U. ಪ್ರಕಾರ Allied And Health Science ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ರೀಡಾವಿಭಾಗ: ಕೇವಲ ಪಠ್ಯ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2004ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಿಶೇಷ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ಮಾನಸ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಡೆಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಅದರಲ್ಲಿ 1200 ಸ್ಪರ್ಧಾಳುಗಳು, 57 ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳು, ಒಟ್ಟು 2000 ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟವು ಶಾಲಾ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡುವಂತಹ ಚರಿತ್ರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶೇಷ ಒಲಿಂಪಿಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ 7 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿ 4 <mark>ಚಿನ್ನ,</mark> 2 ಬೆಳ್ಳಿ, 1 ಕಂಚಿನ ಪದಕವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 4 ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಕೋಚಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- 1. ಆ್ಯರಲ್ ಶಾನನ್ ಡಿ'ಸೋಜ– ದಿನಾಂಕ 19.06.22ರಿಂದ 20.06.22ರ ವರೆಗೆ ಗುಜರಾತ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ Football ಆಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.
- 2. ಸಾಯಿದೀಪ್ ಶೆಟ್ಟಿ– ದಿನಾಂಕ 15.07.22ರಿಂದ 20.07.22ರ ವರೆಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ T.T.ಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರು<mark>ತ್ತಾನೆ.</mark>
- 3. ವರುಣ್ ಶೆಟ್ಟಿಗಾರ್– 11.07.22ರಿಂದ 17.07.22ರ ವರೆಗೆ ಗುಜರಾತ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರೋಲರ್ ಸ್ಕೇಟಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.
- 4. ಮನೀಷ್ 07.07.22ರಿಂದ 13.07.22ರ ವರೆಗೆ ಪುದುಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಬಾಲ್ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡೆಯು ಪೂರ್ವಬಾವಿ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

2019 ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶೇಷ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 13 ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು 400 ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವವನ್ನು ಇದೇ ತಿಂಗಳ 3ರಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದರಲ್ಲಿ 12 ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳ ಒಟ್ಟು 450 ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ್ದರು. ಪಥಸಂಚಲನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಸಾಂಸ್ಕ್ರತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

- 1. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆಗಸ್ಟ್ 15 ರಂದು ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಶಿರ್ವ ಘಟಕದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ<mark>ರೆ.</mark>
- 2. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 5 ರಂದು ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- 3. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಕ್ಕಳ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಪಾಂಬೂರು ಘಟಕದವರು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳಿ<mark>ಗಾಗಿ</mark> ್ರಿವಿವಿಧ ಆಟೋಟ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- 4. ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಮತ್ತು ಶನಿವಾರ ಹಾಗೂ ಇತರ ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮನೋರಂಜನೆಯ ಹಾಗೂ ಆಟೋಟಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- 5. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವಿಶ್ವ ಅಂಗವಿಕಲರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಕ್ಷಕ–ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘ: ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಕ–ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಘವು ಮಕ್ಕಳ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ 2 ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಶಾಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರೇ ಆಗಿ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಹೆತ್ತವರು/ಪೋಷಕರನ್ನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದ್ವಿದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆ; ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ದ್ವಿದಶಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು 2017 ರ ನವೆಂಬರ್ 09 ರಿಂದ 11ರ ವರೆಗೆ ಆಚರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನವೆಂಬರ್ 10 ರಂದು Intellectual Disability ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ "Every Child Is Born to Win, Are we doing Enough for our Special Children?" ಆಗಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ 400 ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಗೊಂಡು ಮಾನಸ ಆಟಿಸಂ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇಂದು ಆಟಿಸಂ ಸೆಂಟರ್ನ ನಮ್ಮ ಕನಸ್ಸು ನನಸಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನವೆಂಬರ್ 11 ರಂದು ದ್ವಿದಶಮಾನೋತ್ಸವದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಗಣ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ದ್ವಿದಶಮಾನೋತ್ಸವದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಗಣ್ಯರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ದ್ವಿದಶಮಾನೋತ್ಸವದ ಸವಿ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಸ್ಥರಣಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು.

ವರುಷದಿಂದ ವರುಷಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಹೆತ್ತವರಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ <mark>ರೀತಿಯ</mark> ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯ. ಸಂಸ್ಥೆಯು ತಾನು ಬೆಳೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಇತರರನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಿದೆ.

ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾನವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಕಳೆದ 25 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ 750 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ದೀಪವಾಗಿರುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಚಾರ. ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಂದಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾತೃಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದು ಸ್ಮರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಮಹಾನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲಿ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬೆಳಗಲಿ ಎಂದು ಶುಭವನ್ನು ಹಾರೈಸುತ್ತಾ ಶಾಲಾ ವರದಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳು

– ಸಿI ಆನ್ಸಿ<mark>ಲ್ಲಾ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್</mark> ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆ, ಮಾನಸ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಪಾಂಬೂರು

MANASA - A JOURNEY OF 25 YEARS

- Dr Edward Lobo

Founder President/Managing Trustee

Manasa Rehabilitation & Training Centre stands tall today among the institutions that train and rehabilitate Intellectually Disabled Children with 111 of them both Day Scholars and Hostelites, Staff strength of 37, dedicated team of 15 Trustees and Administrators. However, the beginning was very humble.

In the 90's state of the intellectually disabled children in and around Udupi was pitiable. With no outside support, parents had to shoulder the responsibility of taking care of them day and night and they were finding it very difficult as most of them were poor. They needed help. At this juncture it was felt that the society should render a helping hand in training and rehabilitating such children so that they can also be part of mainstream society.

Catholic Sabha Mangalore Pradesh (R) a lay organization of the then united Diocese

of Mangalore (Now both in Mangalore and Udupi) formed in the year 1979, with the aim of service, sacrifice and unity was growing from strength to strength. The Shirva Regional Committee headed by Dr Edward Lobo decided to take up the cause of Intellectually Disabled Children. In a survey they found that there were more than 500 such children in and around Udupi and Mangalore. The leaders of the Catholic Sabha understood the need for training and rehabilitating these children. The task was daunting, yet needed to be taken up.

Around the same time, separate initiatives were taken at Shankarpura, Shirva and Belman Parishes to train and rehabilitate intellectually disabled children. In august 1991, St John The Evangelist Church, Shankarpura under the guidance of Late Fr J. P. Tauro started Manasa Special School with Dr Edward Lobo as it's first Convener. Soon Catholic Sabha Shirva unit headed by Late Mr Augustine Gomes as convener started another school in the same name with support from the then Parish Priest of Our Lady of Health Church Shirva. With the experience gained a similar School was started at Belman.

For the first time, there was awareness about the plight of intellectually disabled children and the need to train and rehabilitate them. The Schools could

not accommodate more children as they had limited infrastructure. Vocational Training was found necessary to be a part of the curriculum. There was a need for establishing a centre which could provide all the facilities to educate, train and rehabilitate these children including vocational and job oriented trainings.

St Mother Theresa was an inspiration to us to start this project. Her humanitarian work touched our hearts. Our Trustees had an opportunity to meet her on 13.08.1995 during her visit to Mangalore. She gave us the following message. "Keep the joy of loving Jesus in your heart and share this joy with all you meet especially your familiesfor where there is love there is peace, joy and unity. Therefore always pray together. Let us pray. God bless you".

Though, Late Mr. Augustine Gomes had promised the land for the Centre, it could not be obtained due to technical reasons. But God provided an alternative. After marathon efforts of nearly 3 years Government land in Pamboor of Padubelle Village was acquired. Late Mr Augustine Gomes came forward to bear the cost of Land.

In the year 1994, a plan was drawn to start Manasa Rehabilitation & Training Centre with an initial cost estimation of Rs 20 lakhs. A committee, headed by Dr Edward Lobo was formed to implement the project. For professional management, a Trust consisting of 15 prominent members of Catholic Sabha was formed and registered. The need of the hour was mobilizing adequate funds for which the Trustees and

Catholic Sabha members worked day in and day out. Late Mr Augustine Gomes travelled to U.S.A. and Middle East and mobilized over Rs 10 lakhs which was a sizable amount then.

rescuing hand came The Germany through a true son of the soil, Rev. Fr Jephrine Monis, a Priest from Pamboor Parish working in Germany who was on a visit to his native place to see his ailing mother. The Managing Committee members called on him and explained about the Manasa Project, its objectives and the need for the financial support to implement it. Fr Jephrine Monis readily agreed to support the cause personally and also institutionally. True to his word Fr Jephrine took all the troubles and put in lot of hard work to mobilize the required funds. As a result we could provide the required infrastructure and all the facilities that are required to train and rehabilitate the intellectually disabled children. We acknowledge the efforts of Fr Jephrine in getting funds from Misereror and Kindermissionwerk of Germany & other organizations and individual donors irrespective of his fragile health and remain grateful to him. The late Most Rev. Dr Basil D'Souza, the then Bishop of Mangalore and Most Rev. Dr Gerald Isaac Lobo, The Bishop of Udupi (The then secretary of C.O.D.P., Mangalore Diocese) had also played their roles effectively in mobilizing funds.

Fr Augustine Mendonca, a Priest from Shankarpura working in Canada was instrumental in generating financial support for the project initially and also during its continuing phases. He worked hard in popularizing the project among his friends and parishioners and mobilized sizable amount for the cause.

On 14th June, 1995 foundation stone for the Centre building was laid by late Most Rev. Dr Basil D'Souza, then Bishop of Mangalore in a simple but very touching ceremony. There was lot of excitement among the Trustees, Catholic Sabha members and well wishers as their dream was coming true in near future. The onerous task of construction was taken up by Mr Cyril Quadros, one of the Founder Trustees who completed the building in spite of financial constraints.

Through the then Bishop of Mangalore, Holy Spirit Sisters were invited to work for the Centre. As a mark of our appreciation for their selfless service, a Convent was built for them in 30 cents land of the Centre demarked for the purpose.

Manasa Rehabilitation & Training Centre was started in June, 1997 and was officially inaugurated on 14th Nov. 1997. Initially, there were 30 inmates in the Hostel and an equal number of Day Scholars. Apart from basic School training, medical care for students was also taken up by providing Speech Therapy, Dental care, Physio Therapy, Occupational Therapy etc.

As we celebrate our Silver Jubilee we feel it is our boundant duty to thank all those who have helped us to start the project, its development in various phases and the Staff who helped us to realize our dream. But for their support and active cooperation the barren land of Pamboor would not have

become the sprawling campus of Manasa.

The intellectually disabled children are one of the most neglected lot by the society. They suffer for no fault of theirs. The society's work will never be complete unless it does its duty towards them. We have taken up this project as God sent opportunity to realize our Christian Vocation and message "Whatever you do to the least of your brethren, you do unto me"

We had an opportunity to celebrate our Decennial and 20th Anniversary. In the 20th year we started Computer Data Entry Centre for the gainful employment of the Intellectually Disabled Children with the help of AMBA Bangalore. R & D Centre was established to help us to understand the various aspects of Intellectual Disability in collaboration with MAHE Manipal. Manasa Autism Centre building was constructed and Autism Centre was inaugurated on 31-05-2022. A full fledged Autism Centre is functioning with 21 children being trained by specially trained teachers, Occupational, Physio, Speech Therapists etc. In our service towards training and rehabilitating the intellectually disabled children we have seen 750 children rehabilitated, 22 completing S.S.L.C. in normal syllabus and 7 winning medals in the International Olympics. With a team of dedicated Trustees and Administrators, selfless Teachers, Staff and Trainers the Centre is growing from strength to strength. May it grow to celebrate Golden, Diamond, Platinum and Centenary Celebrations in the service of intellectually disabled children!

Long live Manasa!

ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಕ್ಟ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲ ಪೋಷಕರ ಪಾತ್ರ

ಡಾ। ರಾಯನ್ ಮಥಾಯಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕರು ಮಾಹೆ ಮಣಿಪಾಲ

ಮಾನವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ರೂಪುರೇಖೆಯು ಅವರ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ, ಪಾಲಕರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಜನರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಬರೀ ಶಿಕ್ಷಣವೊಂದೇ ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಲದು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆತ ಯಶಸ್ವಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಗು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಪೋಷಕರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಮಹತ್ವವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಹೇಳುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವೂ. ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅಥವಾ ತಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದರೊಂದಿಗೆ ನೀವು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಗುವನ್ನು ಹೊಂದುವಾಗ ಈ ಕೆಲಸವು ಇನ್ನಷ್ಟು, ಸವಾಲಿನದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಪೋಷಕರ ಪಾತ್ರವೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ <mark>ಮಾತ್ರ</mark>ವಲ್ಲದೆ, ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಠಿಣ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರಬಹುದು. ಪೋಷಕರು ವಿಕಾಸ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಗುವಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ <mark>ಪ್ರಮು</mark>ಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕುವ ಕಲೆ, ನಿಜ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ <mark>ಪೋಷ</mark>ಕರ ಪಾತ್ರವೂ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಪ್ರತೀ ಮಗುವು ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಹೊರೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಡಿ ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಪರರಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೆ ನೀವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪೋಷಕರಾಗಬಹುದು. ಈ ಕುರಿತು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನೊಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಅವರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ಸ್ವಲೀನತೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ವೈಕಲ್ಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುವುದು. ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಪೋಷಕರಾಗಿ ನೀವು ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಕಲಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಲು ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಇತರ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತ್ತೀರಿ ಇದು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಗಾಢ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಿ: ಪೋಷಕರಾಗಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಅಥವಾ ಪೊರೈಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಥವಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಲು ಕಷ್ಟ ಪಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಇದರಿಂದ ಪೋಷಕರು ಅಸಮಧಾನಗೊಳ್ಳದೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ

ಮಗುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ನೀವು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಲವಾಗಿರಬೇಕು.

ಸರಿಯಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ: ವೃತ್ತಿಪರರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ: ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಇವು ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಮಯದ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಿಕೆ: ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ದಿನದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ಮೀಸಲಿರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಲು, ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಸಹಾಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಗುವಿನ ಆರೈಕೆಗೆ, ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು. ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರಿಸಿ ಪೋಷಕರಾದ ನೀವು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೋಸ್ಕರ ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡಿ: ನೆನಪಿಡಿ ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ವಿಭಿನ್ನರು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿವಿಧರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಆತ್ಮಸ್ತರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬಹುದು. ಮೋಷಕರು ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇನೇಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ, ಅವರ ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಣ್ಣ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಮಾರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮೋಷಕರು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮನನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು.

ನಿಮಗಾಗಿ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ: ಪೋಷಕರೇ ನಿಮಗಾಗಿ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಲು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಡೆಸಲು ನೀವು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸದೃಡರಾಗಬಹುದು, ನಿಮ್ಮ ಮಗು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ತಪ್ಪಿ ಬೀಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗಾಗಿ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಸಾದ್ಯವಾದರೆ ವಿಶೆಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಪೋಷಕರ ಬೆಂಬಲ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಪೋಷಕರ ದೈನಂದಿನ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇದು ನಿಮಗೆ ನೀವು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಕಾರಿಯಾಗಬಹುದು.

ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಬಹುದು ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣೆಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತೀರಿ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶರಾಗಿರಿತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು, ನಾನು ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

25 ವರ್ಷಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು

වන, ඵජූරී

– ಹೇಮಲತಾ, ಶಿಕ್ಷಕಿ

ಸುಮಾರು 3 ದಶಕಗಳ ಹಿಂದಿನ ದುಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯರು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥರನ್ನು ಒಂದೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೂಗಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಸಮಾಜದ ಎದುರು ತಾರದೆ. ಇವರೊಂದು ಶಾಪ ಎಂಬಂತೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆತ್ತವರು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವದು. ಇವರ ಶಿಕ್ಷಣ ದೂರದ ಮಾತು ಇಂತಹ ಮಗುವೊಂದು ನಮಗೆ ಇದೆ, ಎಂಬುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆತ್ತವರೂ, ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರೂ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ.

ಆದರೆ ಈ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿ, ಆರೈಕೆ, ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಇವರೂ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಬಹುದು; ಹೆತ್ತವರ ಕಣ್ಣೀರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾದರೂ ಸಾಂತ್ವನ ನೀಡಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಅನೇಕ ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಮದರ್ಥೆರೆಸಾ ರವರ ಆರ್ಶೀರ್ವಾದದೊಂದಿಗೆ 1995ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ತಳಹಾದಿ ಹಾಕಿ ನವೆಂಬರ್ 14,1997 ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಓರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನನ್ನ ಹೆಮ್ಮೆ. ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಬದುಕಲು ಕಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗೌರವವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ದೇಗುಲ ಈ 'ಮಾನಸ' ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆ. ವಿಶೇಷ ಚೇತನರ ಹೊಂಬೆಳಕು ಪಾಂಬೂರಿನ ಹೆಗ್ಗುರುತು ಎಣಿಸಲ್ಪಡುವ ನಮ್ಮ ಮಾನಸ. ತನ್ನ ಎರಡೂವರೆ ದಶಕಗಳನ್ನು ದಾಟಿರುವುದು ನಮೆಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಭ್ರಮದ ಸಂಗತಿ.

ವಿಶೇಷ ಚೇತನರ ಪ್ರಪಂಚದ ಅರಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ನಾನು ಮಾನಸಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ನನಗೆ ದೊರೆಕಿದ್ದು ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುಟುಂಬ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಕಾರಣ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ತಿದ್ದುವ, ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯಾದಾಗ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುವ, ದೈ<mark>ರ್ಯ</mark> ಗುಂದಿದಾಗ, ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ, ಹಿಂಜರಿದಾಗ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮುನ್ನೆಡೆಸುವ ಹಿರಿಯರು ಕಿರಿಯ<mark>ರೆನ್ನದೆ</mark> ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಚೈತನ್ಯವಿರುವ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೊಗಿ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಚಿಂತೆ, ದ್ವೇಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆಯುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ ಇಲ್ಲಿನ ಸಂಪತ್ತು. ಸದಾ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೇ, ನೀಡುವ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಶೇಷ ಚೇತನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ದಿವ್ಯ ಚೇತನರೂ ಕೂಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚದ ಆರಿವೇ ನಮಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲೇ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಿ<mark>ತರನ್ನು</mark> ಕಾಣುವ, ಶಾಲೆಯನ್ನೇ ಮನೆಯೆಂದು ಭಾ<mark>ವಿಸುವ</mark> ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಿಗದ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಇಂದು ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ನನಗಿದೆ. ಬೆಳ್ಳಗ್ಗಿನಿಂದ, ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಒಡನಾಟ ತುಂಬಾ ವಿಶೇಷ, ಇವರು ಮಾಡುವ ಪ್ರತೀ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಉಟ, ತಿಂಡಿ, ಶೌಚಾಲಯ, ಆಟ, ಪಾಠ, ಅಳು, ನಗು <mark>ಇತ್ಯಾದಿ</mark> ಪ್ರತೀ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಇವರ ಜೊತೆಗೆನೇ ಇದ್ದು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ನಾವೂ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದರಿಂದ, ಈ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆತ್ತವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿ<mark>ನ</mark> ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿದ್ದು, ನಮಗೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ತರ<mark>ಬೇತಿ</mark> ನೀಡಲು ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬದ<mark>ವರ</mark> ಕಾಳಜಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದ್ದನ್ನು ನೀಡುವ ಅವಕಾಶ ನಮಗಿದೆ.

ಹೆತ್ತವರು ತುಂಬಾ ಹತಾಶರಾಗಿ ಭಾರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಬಿಡುವಾಗ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ನೋವು, ದುಃಖ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಮಗುವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಧರಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಆ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಲು ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ತುಂಬಾ Severe ಆಗಿರುವ ಮಗು ಆಟೋಟಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಾಗ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಮಗು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದು S.S.L.C Board Exam ಬರೆಯುವಂತಾದಾಗ, ABCD ಬರದ ಮಗು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು Online ನಲ್ಲಿ ಡಾಟಾ Entry ಮಾಡಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿದಾಗ ಸಿಗುವ ತೃಪ್ತಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷತೆಗಳು ನನ್ನಂತಹ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಹಾರೈಕೆಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿರುವ "ಮಾನಸ" ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನಾನು ಚಿರಋಣಿ.

ಲೋಹಿತ್ ನಾ ಕಂಡಂತೆ

ನಾನು ಕಲಿಸಿದ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೆಂದರೆ ಲೋಹಿತ್. ಇವನು ನಮ್ಮ ಮಾನಸ ಶಾಲೆಗೆ 2022–23ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾತಿ ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಅವನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಸಿ। ಅನ್ನಿಲ್ಲಾರವರು ನನ್ನ ತರಗತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು.

ಲೋಹಿತ್ ಮೊದಮೊದಲು ತರಗತಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ anxiety ಇತ್ತು. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೆ, ತುಂಬಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಆಚೆ, ಈಚೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಒಂದೊಂದು Classಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಡೀ ದಿನ Office room ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು, ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಪರಿಚಯ ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದಿತ್ತು.

ಈ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಶಾಲೆಗೂ ಸೇರದೇ ಮನೆಯೊಳಗೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಲೋಹಿತ್ನನ್ನು ಅವನ ತಂದೆಯ ಮರಣಾನಂತರ ಅವನ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಕರು ನಮ್ಮ ಮಾನಸ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಅಕ್ಷರಗಳ ಗಂಧಗಾಳಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಲೋಹಿತ್ ನಿಧಾನವಾಗಿ A to Z ತನಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಕಲಿತನು. ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು English ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಕಲಿತನು. ಅವನ ಹೆತ್ತವರು ಅವನನ್ನು ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಅವನು ಮಾಡಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು, ಆಟೋಟ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದನ್ನು, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅತೀವ ಸಂತಸವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಭಾಷ್ಟವು ಸುರಿದಿತ್ತು. ನನಗೆ ಲೋಹಿತನ ಪ್ರಗತಿ ಕಂಡು ಹೆಮ್ಮೆಯೆನಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗೂ ಹೆತ್ತವರ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಆ ಸಂತಸವನ್ನು, ಯಾವತ್ತು ನನ್ನಿಂದ ಮರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

– ಶೈಲಜಾ ಆರ್. ಪೂಜಾರಿ, ಶಿಕಕಿ

ಮಾನಸ – ಜನಮಾನಸದಲ್ಲ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಸಂತಸ

– ವಾಲ್ಟರ್ ಸಿರಿಲ್ ಪಿಂಟೊ

ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಸಂಘಟನೆಯ ಪ್ರೇರಣಾ ಮಂತ್ರ– ಕತೆ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯ ಸಾಕಾರವೇ, ಮಾನಸ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಮಾನಸ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಕ್ಕಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ – ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸೇವೆಯ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯೂ ಹೌದು ಜತೆಗೆ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಆಗಿದೆ.

ದೀನದಲಿತರ ಸೇವೆಯೇ – ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು, ಅದರಂತೆ ನಡೆದು, ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ, ಜೀವಂತ ಇರುವಾಗಲೇ "ಜೀವಿಸುವ ಸಂತರು" ಎಂಬ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ, ಕಲ್ಕತ್ತದ ಸಂತ ಮದರ್ ತರೆಸಾರವರ, ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ 1997ರಿಂದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಈ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದು. ವರ್ಷವಿಡೀ ಜಾತಿ ಮತ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ, ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಯೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮಾನಸದ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಥೊಲಿಕ್ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಾಧನೆ.

ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶ್–
1979 ಎಪ್ರಿಲ್ 29 ರಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡ ನಂತರ,
ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಹಲವು ಮಹಾತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಮಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ
ಸ್ಥಾಪಕ ನಾಯಕರ ಕನಸಿನ ಕೂಸು, ಸೇವಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ
– ಮಾನಸ ಕೇಂದ್ರ. ಸ್ಥಾಪಕ ವಿಶ್ವಸ್ಥರ ನಾಯಕ
ಡಾ। ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಲೋಬೊ, ದಿ। ಡೆನಿಸ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ,
ದಿ। ಆಗಸ್ತಿನ್ ಗೋಮ್ಸ್, ಶ್ರೀ ಸಿರಿಲ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್, ಡಾ।
ಥೋಮಸ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್ ಶ್ರೀ ವಾಲ್ಟರ್ ಡಿಸೋಜ, ಡಾ।
ಜೆರಾಲ್ಡ್ ಪಿಂಟೊ, ಕು। ರೆಮೆಡಿಯಾ ಡಿಸೋಜ ಮತ್ತು
ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಹೆನ್ರಿ ಮಿನೇಜಸ್,
ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವುದೇ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೇ
ನಿಸ್ವಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ, ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಥೋಲಿಕ್
ಸಭೆಯ ಸೇವಾ ವೀರರು. ಜತೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸೇವಾ
ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಹುದ್ದೆ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರಯುಕ್ತ ವಿಶ್ವಸ್ಥರು
(ಟ್ರಸ್ಟಿ) ಆಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು

ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಭೆಯ – ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಶಿರ್ವವಲಯ ಮತ್ತು ಪಾಂಬೂರು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹುದ್ದೆಯ ಅವದಿ ನಂತರವೂ ಮಾನಸ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೇವಾ ಒಲವಿನ ಸೆಳೆತದಿಂದ, ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಕ್ರೀಯ ಪ್ರಚಾರ ಸೇವಾ ರಾಯಭಾರಿಗಳಾಗಿ, ಮಾನಸ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭೆಯ ಆದ್ಯತಾ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯವಾದ ಮಾನಸ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಬಲವಾದ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡಿದವರು ಸ್ಥಳೀಯ ಪಾಂಬೂರಿನವರಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವಂದನೀಯ ಜೆಫ್ರಿನ್ ಮೊನಿಸ್ ಮತ್ತು ಶಂಕರಮರದವರಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆನಡಾದಲ್ಲಿ ಸೇವನಿರತರಾಗಿರುವ ವಂದನೀಯ ಆಗಸ್ತಿನ್ ಮೆಂಡೋನ್ಸಾರವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮದ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರವ ಹಲವು ಬಾಂಧವರು ಮತ್ತು ಕುವೈಟ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಶಿರ್ವಾ ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಾಂಧವರ ಮತ್ತು ಈ ಸಂಘಟನೆಯ ಪರವಾಗಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿರುವ ಶ್ರಿಯುತ ಆಲ್ಬನ್ ಪ್ರಕಾಶ್ ಡಿಸೋಜಾರವರು ನೀಡಿರುವ ಸಹಕಾರ ಉಲ್ಲೇಖನಿಯ.

ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಪ್ರದೇಶದ ಧರ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸುಮಾರು 160 ಘಟಕಗಳ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನ 15, ಉಡುಪಿ 5 ವಲಯ ಸಮಿತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸರತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾನಸಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಇಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ 1 ದಿವಸ ಬೆರೆತು ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹಿಂತಿರುಗುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಬರುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟದ ಸಾಮಾನು, ಆಹಾರ ಸಾಮಾಗ್ರಿ, ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ವ್ಯಾನ್ ತುಂಬಾ ಉಡುಗೊರೆಗಳು ಮತ್ತು ಯಥಾಶಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡಿ

ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಹೃದಯ ತುಂಬಾ ಧನ್ಯತಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. "ದೀನರ ಸೇವೆಯ ಈಶ ಸೇವೆ" ಮಾತನ್ನು ಕೃತಿಗಿಳಿಸಿದ ಮಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾನಸ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ದಿಶಕ್ತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಎರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ? ಅದೇ ರೀತಿ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಗು ಇದ್ದರೆ ಆ ಹೆತ್ತವರು, ಮನೆಯವರು ಪಡುವ ಕಷ್ಟವೆಷ್ಟು? ಆದರೆ ಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ನೂರಾರು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಲಹಿ ಅವರನ್ನು ಇತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಇಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ವಹಿಸುವ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಈ ಅಪ್ರತಿಮ ಸತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಾವಲಾಗಿ ನಿಂತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು, ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭಾ ಸಂಘಟನೆಯ ಪ್ರತಿಯೊರ್ವ ಸದಸ್ಯನು ತನ್ನ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಾನಸದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಮಾನಸದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಥಾ ಶಕ್ತಿ ತನು- ಮನ-ಧನ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಕಥೋಲಿಕ್ ಸಭ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದಿದ್ದವರು, ವಿವಿಧ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರೋಟರಿ ಲಯನ್ಸ್ ಸದಸ್ಯರು, ಮಾನಸಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ, ದೇಣಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಯೊರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದೇ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿ ಮತ ಬೇದವಿಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ವಉದ್ಯಮಿಗಳು ಈ ಮಣ್ಯಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ, ಸಹಾಯಸ್ತ ನೀಡಿ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮಾನಸ ಯಶಸ್ತಿನ ಹಿಂದಿನ ರಹಸ್ಯ.

ಮಾನಸ ಸಂಸ್ಥೆ ಆರಂಭಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಸದಾಕಾಲ ಉತ್ತುಂಗ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂದಿನಂತೆ ಮುಂದೆಯೂ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲು, ಕಥೋಲಿಕ್ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಮತ್ತು ಜಾತಿ ಮತ ಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ಸೇವೆಯೆ ಪರಮ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಏಲ್ಲಾ ಸಹ್ರದಯಿ ಭಾಂಧವರಿಗೆ, ಮಾನಸದ ಪ್ರಗತಿ, ನೂತನವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸ್ಪಟ್ಟ ಆಟಿಸಂ ಸೆಂಟರ್ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತ್ರಪ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನಸದ ಅಂಗಣ

ಬಂದೆನು ನಾನು ಮಾನಸವೆಂಬ ಈ ವಿಶೇಷ ಚೇತನದ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ....

ಕಂಡೆನು ನಾನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಮುಖಗಳ ಆಟ, ಊಟ, ಪಾಠಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿಧ, ವಿಧವಾದ ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ....

ಒಂದೆಡೆ ಶಿಕ್ಷಕ, ಶಿಕ್ಷಕೇತರರಿಗೆ ಬೆನ್ನಲುಬಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಆಡಳಿತಮಂಡಳಿ.... ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು.... ಹಲವಾರು ದಾನಿಗಳ ಕೊಡುಗೆಯ ಕಂಡೆ...

ಕಡಿಮೆ ಎನಿಸಿತು ಎನಗೆ ಈ ಎನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕೆನಿಸಿತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರ–ಶಿಕ್ಷಣ ಎಷ್ಟು ಬರೆದರೂ ಸಾಲುವುದೇ, ಸಾಲುಗಳು,.... ಈ ಎನ್ನ 'ಮಾನಸದ ಬಗ್ಗೆ' – ಶೈಲಜಾ ಆರ್ ಪೂಜಾರಿ ಶಿಕಕಿ

ಈಗಾಗಲೇ ರೂಮರೇಷೆಗೊಂಡಿತ್ತು ಆಟಿಸಂ ಎಂಬ ಕೇಂದ್ರವು.... ಸಮಯವು ಕಳೆದದ್ದು ಅರಿವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ...

ಇನ್ನೇನು ಆಚರಿಸಲಿತ್ತು ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ ಈ ಎನ್ನ ಮಾನಸದ ಅಂಗಳದಲಿ... ಬಂದೆನು ನಾನು ಮಾನಸವೆಂಬ ಈ ವಿಶೇಷ ಚೇತನದ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ.....

MANASA – REMINISCENCES

- John Martis, Founder Trustee

Manasa Rehabilitation & Training Centre has successfully completed it's existence of 25 years and is celebrating Silver Jubilee! Little did we know that the Centre would develop to this extent and of immense help to the intellectually disabled children not only of this area but also of the neighboring states when we conceived

the idea of setting up of a full pledged Training and Rehabilitation Centre. The stalwarts of Catholic Sabha in the early nineties started special schools for the intellectually disabled children at Shankerpura, Shirva and Belman in association with local

Parishes. These Schools did not have the required infrastructural facilities to impart training/rehabilitation to these children. The experience gained in managing these schools paved way for the establishment of a full pledged centre with vocational training and rehabilitation facilities for the children to lead a self reliant life.

When the idea of opening the Centre was conceived we neither had the necessary funds nor vision to manage the same. But the ambition of the Catholic Sabha members especially the executive committee had

no limits. I remember, about 27 years ago we used to conduct our meetings beneath the trees of the area of the proposed Centre. The land we bought at Pamboor was almost a jungle with wild trees and reptiles everywhere. The place was leveled and made construction fit with whatever little knowledge the founders had about

construction. They were not experts envisioned but to do something special the to neglected most lot of the society intellectually i.e. children. disabled One of the founders, a Doctor

by Profession oversaw the entire land leveling and construction work. The other volunteered to construct the building without receiving any funds specially in the initial stages. The third, volunteered to travel to U.S.A. and Gulf Countries to mobilize funds and was successful in mobilizing significant amount. We had a plan to invest about Rs 20 lakhs in land and buildings initially and start the centre. Our main aim was to integrate the 3 special schools, train the students and rehabilitate them by giving vocational training so that they can lead an independent life.

Fr Augustine Mendonca of Shankerpura serving in Canada helped us in running the school at shankerpura as well as at Pamboor. His concern for the intellectually disabled children and for the organizers who did something for the betterment of their life continues even today in spite of his fragile health.

Fr Jephrin Monis from Germany through 'Misereor', 'Kindermissionwerks', other funding agencies and his friends and well wishers contributed a lot for the construction and development of the centre. Our well wishers and patrons from Catholic Sabha, the Gulf and various other parts of the world also contributed their might. Manasa Rehabilitation & Training Centre is a residential school with hostel facility.

At this juncture, I acknowledge the contributions of late L.J. Martis, Late Augustine Gomes, Late B. Monis, Late Denis D'Silva and Late John Mathias who were our founder trustees for their hard work in realizing the Manasa Dream.

I associated myself with the centre eversince the idea of opening the centre was conceived in one of the meetings of Catholic Sabha, Shirva Varado. Those days I was an active member of Catholic Sabha. Dr. Edward Lobo drew me towards Catholic Sabha in the early 90's.

I have seen Manasa growing from strength to strength all these 25 years and reaching the present level. I am extremely happy and feel blessed to witness the Silver Jubilee Celebrations. The Centre has not only been identified as a learning/training

centre but also a pilgrimage centre. The visitors believe that their wishes are fulfilled by the prayers of the inmates. Those who visit the centre first time make sure that they visit for the second with family and donate something either in cash or kind. The grateful expression on the face of the visitors is to be seen to be believed.

College students and their various associations visit this place quite often and conduct several activities/games and entertain the inmates. MSW students of MAHE Manipal have chosen the centre as their place for fieldwork. Many groups of various church organizations and voluntary service organizations like Rotary and the Lions visit the centre and spend quality time with the students and also help maintain the centre.

Manasa Rehabilitation and Training Centre is an institution of its kind managed by a dedicated service minded team of 15 Trustees and served by 36 Teaching and non teaching staff. Our institution has attained fame not only local and state level but also National and International levels.

Team Manasa is striving hard to realize the vision of the Trust to create a better world around us and provide training for respectful co existence of neglected ones and the Mission to facilitate Special Children towards a happy and self reliant life by creating conducive conditions through education, training, employment opportunities, welfare and social security.

ಆೞಸಂ ಮಗುವಿನ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಕಿವಿಮಾತು

ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಮಾನಸ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆ, ಪಾಂಬೂರು

ಸ್ವಲೀನತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ (Autism)ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗು ಬೆಳೆಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರು ತನ್ನ ಮಗು ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ, ಎಂದು ತಿಳಿದನಂತರ ಆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು <mark>ಬೆಳೆಸಲು ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ</mark> ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತು (ಆಟಿಸಂ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ) ಆ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಅಗತ್ಯ ವಿರುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಷಕರ ಮತ್ತು <mark>ಕುಟು</mark>ಂಬದವರು ತುಂಬಾ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ <mark>ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ</mark>ೋಷಕರು ತನ್ನ ಮಗು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸರಿಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಸರಿಹೋಗಲಿ, ಪ್ರಪಂಚ ವನ್ಸು ಅವರೇ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮಗು ಸರಿ ಹೊಂದಬಹುದು ಅಥವಾ ಆ ಮಗು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯದೇ ಖಿನ್ನರಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಸೋತು ಹೋಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಮುಂದೆಂದೂ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು.

ಆಟಿಸಂ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಜೊತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಆಟಿಸಂ ಶಾಲೆಗೇ <mark>ಕಳಿಸಬೇ</mark>ಕಾಗಬಹುದು ಅದರಿಂದ ಮಗುವಿನ ಜೀವನ <mark>ಉತ್ತಮವಾಗುವ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆಟಿಸಂ ಇರುವ</mark> ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಧದ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಅದ್ಭುತ ಜೀವನ ವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಬಹುದು. ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆ ವಿಧದ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಮಕ್ಕಳು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಗದೇ ಇರಬಹುದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳು ತುಂಟಾಟದಿಂದಾಗಿ ಈ ಆಟಿಸಂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಇರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ದಬ್ಬಲ್ಪಟ್ಟು ಆಟಿಸಂ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವಾಗ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವ ಸಮಯ ಮೀರಿರಬಹುದು. ಆಟಿಸಂ ಅನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೋ ಅಂತಹ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಕಾಣದೆ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ.

ಮಗುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಂದರೆ:

- 1. ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- 2. ಚಲನಾ ಸಂಬಂಧಿತ ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಸ್ನಾಯುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- 3. ಸಂವೇದನಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- 4. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- 5. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಆದರೆ Autism ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ :

- 1. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವಹನದ ಕೊರತೆ.
- 2. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವ
- 3. ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅತೀ ಚಟುವಟಿಕೆ ವರ್ತನೆ<mark>ಗಳು</mark> (hyper activity)

ಮಗು ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಖ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡದೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ತನ್ನದೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಲು ತಿಳಿಯದೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತದೆ. ಮಾತಿನ ತೊಂದರೆ, ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುವುದು, ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಗುವಿಗೆ ವಿಷಯ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥ.

ಮಗುವಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಗುವಿನ ಪಾಲಕರು ಕೂಡ ಮಗುವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತೀ ಮುಖ್ಯ. ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮಗುವಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಶೀಘ್ರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ದೊರೆತು ಮಗುವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾದಿತು. ಪಾಲಕರು, ಇರುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಗುವಿಗೆ ತರಬೇತಿ<mark>ಯನ್ನು</mark> ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ <mark>ಮೊದಲ</mark> ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ನಿರ್ಧರಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ "ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಟಿಸಂ" ಹೊಂದಿರುವ ಮಗು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಮಗುವಿಗೆ ಪಾಲಕರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಶಾಲಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 25% ಮೆದುಳಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನು 25% ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ 80% ದಷ್ಟು ಮೆದುಳಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಗುವಿನ ಮೂರು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. 90% ಬೆಳವಣಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮೂರನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೇ ಮಗುವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದರೂ. ಪಾಲಕರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದಾಗ ತರಬೇತಿ ಆರಂಭ ಆಗುವಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಿಲ್ಲದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಸಿ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗಿ, ಈ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಮಗು ತನ್ನ ವಿಪರೀತ ವರ್ತನೆಯ ಮೂಲಕ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವರ್ತನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಂತರ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪಾಲಕರು ತುಂಬಾ ತಡವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 8 ಅಥವಾ 10 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಗು ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಇಂತಹ ಒಂದೆರಡು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ :

ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು: ಆರು ವರ್ಷದ ಮಗುವಿಗೆ ತಾಯಿ ಕೈ ಉಗುರನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಗು ತಾಯಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಉಗುರಿನ ಕಟ್ಟರ್ (nail cutter) ನೋಡಿಯೇ ದೂರ ಓಡುತ್ತದೆ. ಮಗುವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಉಗುರು ತೆಗೆದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಅಂತಾ ಹೆದರಿದ ತಾಯಿ, ಮಗು ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಉಗುರು ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಅಸಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಗು ಕೂದಲು ಕತ್ತರಿಸಲು ಕೂಡಾ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ ನಮ್ಮ ಆಟಿಸಂ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ, Autism ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂದು ತಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕಿವಿಮಾತು ಹೇಳಿದೆ. "ಪ್ರತಿದಿನ ಮಗು ಮಲಗುವಾಗ ರಾತ್ರಿ ತಲೆಗೆ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಮಸಾಜ್ ಮಾಡಿ ಮಲಗಿಸಿ ಮತ್ತು ಮಲಗಿದ

ನಂತರ ಕೈಯ ಉಗುರುಗಳಿಗೆ ಉಗುರಿನ ಅರದಿಂದ (nail filer) ಉಗುರನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ಗಿಡ್ಡ ಮಾಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು. ಮಗು ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸಲು ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನಿರಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದಾಗ "ಮೊದಲು ಮಗುವಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅನುಭವ ಹೊಸದಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರತೀದಿನ ಈ ಅನುಭವ ಪಡೆದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಗು ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು" ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಹತ್ತರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು:

ಉಳಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೇ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಗುವಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಆಗಿ, ಮಾನಸಿಕ ತುಮಲಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಮತ್ತು ಮಗುವಿಗೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವರ್ತನೆಗಳು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರ ಬರುತ್ತವೆ. ಮಗು ಕಿರುಚುವುದು ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳದೆ ಇರುವುದು ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ ಆಟಿಸ್ಟಿಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಹ ಶೈಶಾವಸ್ಥೆ, ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆ, ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ, ವಯಸ್ಥ, ಮುಂತಾದ ಹಂತಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪುವಂಥ ಸಮರ್ಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಇವರು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಟ್ಟುವುದು ತಬ್ಬಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತನಾಡುವುದು, ಪರಿಸರದ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹಸ್ತ ಮೈಥುನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೆದುರಿಗೆ ಮುಜುಗರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಆಘಾತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಪಾಠಿಗಳನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕೆಲವರನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಮುಟ್ಟುವುದು, ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಅರಿವು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರ <mark>ಪಾತ್ರ</mark> ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪೋಷಕರು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿಯಾದ ಲೈಂಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ, ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರು ತರಬೇತಿ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಪಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಶಿಕ್ಷಕರು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಲೈಂಗಿಕ ವರ್ತನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮಗುವಿಗೆ ಅತಿ ಅಗತ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

ಮಗುವಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಪಾಲಕರಿಗೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಾಲಕರು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅಥವಾ ಮನೋವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಅಥವಾ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಟಿಸಂ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಪಾಲಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನಿಸುವಂತಹ ವರ್ತನೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬಂದರೆ ತುಂಬಾ ಸಂತಸದ ವಿಚಾರ.

ಬುದ್ದಿಮಾಂದ್ಯತೆ ಲೀತಿ ನೀತಿ (ಸ್ವಭಾವ)

– అప్డిని

ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಮಾನಸ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆ, ಪಾಂಬೂರು

ಬುದ್ದಿ ಮಾಂದ್ಯತೆ ಎಂದರೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧರಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದು ಅದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿಕರಿಸಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೌದ್ದಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ದೊರೆತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಬಹುದು.

ಬುದ್ದಿಮಾಂದ್ಯತೆಯು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳು ಚಲನೆ (ದೇಹದ ಚಲನೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ) ಗ್ರಹಿಕೆ (ಯೋಚಿಸುವುದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದು). ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವುದು (ಜನರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಜನರ ನಡುವೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಲಿಯುವುದು) ಮತ್ತು ಭಾಷೆ (ಇತರರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿಯುವುದು). ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವವರಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬುದ್ದಿಮಾಂದ್ಯತೆ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲ

ಬದಲಾಗಿ ಇದು ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ನಿಧಾನಗತಿ ಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮಾನವರು 18 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಸುಮಾರು 15ನೇ ತಿಂಗಳ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ, ನಡೆಯಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವು ಈ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪದಿದ್ದರೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಮಗು ಐಕ್ಯು (IQ) ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ 75 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳಿಸಿದರೆ ಆಗ ಮಗು ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತದೆ ಎಂದರ್ಥ.

ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಮಗುವು ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲೇ ಜನಿಸಿದ ಮಗು, ಜನಿಸಿದಾಗ ಕಡಿಮೆ ತೂಕ ಹೊಂದಿರುವ ಶಿಶು, ಜನಿಸಿದಾಗ ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು 6ರಿಂದ 12 ತಿಂಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು 2 ವರ್ಷವಾಗಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಿದುಳಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಹಾನಿಯಿಂದಲೂ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆ ಬರಬಹುದು.

ನಾವು ಯಾವಾಗ ಜಾಗೃತರಾಗಬೇಕು?

- * ಅವಧಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಮಗು ಜನಿಸಿದಾಗ
- * 2 ಕೆ.ಜಿ. ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತೂಕ ಇದ್ದರೆ
- * ನವಜಾತ ಶಿಶು ಪದೇ ಪದೇ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದರೆ.
- * 4–5 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮಗು ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು, ಉಡುಪು ಧರಿಸಲು, ಶೌಚ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ
- * ನಡೆಯಲು, ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಲು ನಿಧಾನವಾದರೆ. ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ತೊಂದರೆಗಳು

ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಉಳಿದಂತೆಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇತರರಿಗಿಂತ ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ದಿಮಾಂದ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಬುದ್ದಿಮಾಂದ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಚಡಪಡಿಕೆ ಮಟ್ಟ, ದುಡುಕುತನ, ಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಾಗ ಆರೈಕೆದಾರರಿಗೆ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನಸಿಕ ತಜ್ಜರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೆರೆಬ್ರಲ್ ಪಾಲ್ಸಿ, ಮಾತಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಆಟಿಸಂ ಮುಂತಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬುದ್ದಿಮಾಂದ್ಯತೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ:

ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸೂಕ್ತ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಆರೈಕೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಹಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಳ್ಳು. ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಗುವಿನ ವಿಕಲತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ಪಡೆಯುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತಾ ಭಾವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಮಗುವಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೌದ್ಧಿಕ ನ್ಯೂನತೆ ಹೊಂದಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದು ಬರಹ, ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ, ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಗುವಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅನುಭವದ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವನ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು.

ಕಳೆದು ಹೋದವು

ಕಳೆದು ಹೋದವು ಹಲವು ದಿನಗಳು ಮಾನಸದ ದೇಗುಲದೀ...... ವಿಶೇಷ ಚೇತನರ ಬದುಕಿಗೆ ಬೆಳಕು ನೀಡುವ ಆಶಾಕಿರಣವಿದು...... ಮುಗ್ಧ ಮನಸುಗಳು ಬಾಳಲಿ ಹರುಷವ ಚಿಮ್ಮಿಸುವ ಸುಂದರ ತಾಣವಿದು......... ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಮುಗ್ಧಕಂದಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಅರಿವು ನೀಡುವ ಜ್ಞಾನದೇಗುಲವಿದು...... ಕಾಳಜಿ, ಆರೈಕೆ ತೋರುವ ಪ್ರೇಮದೇಗುಲವಿದು...... ನಮ್ಮಿ ಮಾನಸ...... ಈ ಭಾಗ್ಯವ ನೀಡಿದ ಆ ದೇವನಿಗೆ ನನ್ನೀ ಸಾವಿರ ನಮನಗಳು

– ಪ್ರೇಮಾ, ಶಿಕ್ಷಕಿ

UNDERSTANDING INTELLECTUAL DISABILITY FROM THE MSW STUDENT'S PERSPECTIVE

My first visit to Manasa Rehabilitation and Training Centre, Pamboor was a eye-opening event, overwhelmed with emotional and emphathy towards them. Although I was aware of Intellectual Disabilities (ID) but never had a chance to work closely with the ID students, associated teachers and the school management.

My 5 months field work in Manasa School was a great learning experience and also had many opportunities to interact with their parents and understanding their challenges and preparedness to rehabilitate their children.

The teachers were kind, encouraging and knowledgeable, educating and training the students. Their patience of a monk and the perseverance in making the students abled is indeed a commendable effort.

The Physio therapy, Speech therapy, Occupational therapy and MSW trainees do a great work in building the capacity of the students. There were many occasions where the MSW trainees stepped in as a translator between the fellow paramedical trainees and assisted them as well the students in carrying out their therapy session.

Manasa School was heading for Silver Jubilee in the year 2022. As a part of it MSW trainees had great responsibilities in volunteering the District Level Sports Meet

Competition as well as to train the fellow students of Manasa school for the upcoming sports competition and march past. Finally the District level Sports competition was conducted on 3rd Nov 2022. Similarly, MSW trainees had volunteered the School Day on 25th Nov 2022.

There were regular cultural events in the campus such as celebrating Birthday's, Anniversaries, Festivals and that brought a great joy to the students and they felt being loved and cared by the people around.

It brought us immense joy when we could observe the positive development among the students with continuous training and monitoring. Craft making, drawing, song/poem recitation always excited the students.

The MSW trainees were also the part of some of the meetings with the management of Manasa school and our ideas and feedback were valued and appreciated.

While dealing with ID, the major challenge faced by the ID children and their family is the lack of access to the support and services which includes modern specialised educational & training centres, well qualified and trained special teachers, integration of community based services to cater to the need of ID children and their parents. However, the fact still remains that

there is a lack of awareness on ID throughout India despite the explosion of internet and social media. The lack of awareness often leads to delay/failure in diagnosing ID, it's treatment/rehabilitation which ofen leads to discrimination at all levels resulting in marginalization and taking a toll in their physical and mental health.

Being a parent of ID can be very challenging and emotionally draining. Emotions such as guilt, sadness, frustration, hopelessness etc often lingers around. Raising an ID child often requires dedicated time, attention and patience in providing love, necessary support such as educational, vocational and healthcare to make them independent and capable. As the awareness on ID is gaining the momentum, it is important for the family members to seek out the support from community leaders and professionals that can cater the needs of ID children.

Few steps that can bring notable change and help among the ID children and their family members.

- Learning more about specific Intellectual disability condition: Each child with an intellectual disability is unique and may have different needs. Parents should learn as much as they can about their child's specific condition and how it is affecting them.
- Encourage independence: Children with intellectual disabilities need more

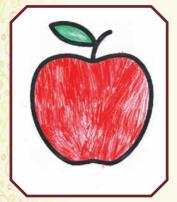
support, but it is still important to encourage them be independent. This will help them to develop self-esteem and a sense of accomplishment.

- Create a structured environment: Children with intellectual disabilities often benefit from a structured environment. Parents should establish routines and schedules to help their child feel more secure.
- Focus on strengths: Children with intellectual disabilities often have strengths and abilities that are overlooked. Parents should focus on these strengths and help their child to develop them.
- Seek support: Raising a child with an intellectual disability can be challenging. Parents should seek out support from other families, organizations, and professionals to help them cope with the unique challenges they face.
- Communication and patience: Having clear communication with your child and being patient with them when they don't understand or respond to your instructions is important.
- Above all they need your love and prayers, and not guilt and sadness.

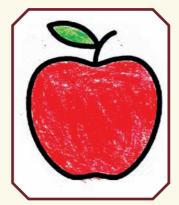
- **By Farukh Shaikh** MSW. PSPH, MA, MAHE, Manipal

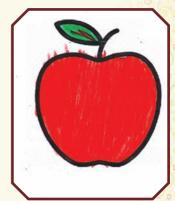

Balachandra Pre Primary

Harshith Pre Primary

Abhishek Pre Primary

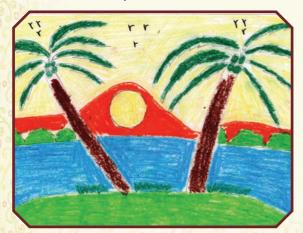
Rolen Primary

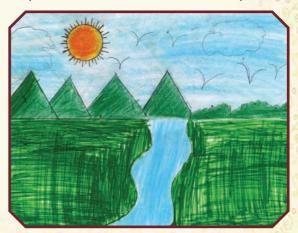
Joshwa Primary

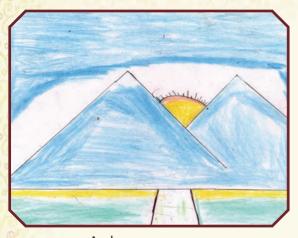
Pranad Primary

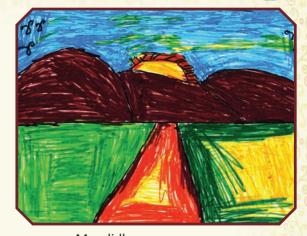
Yashashwini Computer Data Entry

Chirag Computer Data Entry

Arel Computer Data Entry

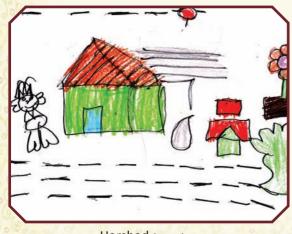
Muralidhar Computer Data Entry

Sandesh Computer Data Entry

Yajna V. Shetty Computer Data Entry

Harshad Secondary

Rollen Stuthi Kunder

Our Best Wishes to

Manasa Rehabilitation and Training Centre, Pamboor on the occasion of its Silver Jubilee Celebration.

May God bless all those who render their selfless Service in looking after the children (ದೇವರ ಮಕ್ಷಳು) of Manasa School

MR ALPHONSO DCOSTA
Retired Headmaster, St Mary's High School, Udupi

MRS LUCY DCOSTA
Retired Bank officer

Rendered little service as:

- Member of Catholic Council of India
- Member of Catholic Council of Karnataka
- First Secretary of the Pastoral Council of Udupi Diocese (2014-2019)
- President of Catholic Sabha Mangalore Pradesh (then undivided Udupi -Mangalore Dioceses)
- President of "Zilla Alpa Sankyatara Vedike", Udupi District
- Trustee of Manasa Rehabilitation and Training Centre, Pamboor
- > Secretary of the Pastoral Councils of Udupi Parish and Udupi Deanery
- Co-ordinator of 18 Commissions of Udupi Parish
- Co-ordinator of "Souharda Samithi" of Udupi
- Resource person in various fields

Congratulations and Prayerful best wishes on the occasion of Silver Jubilee of Manasa Rehabilitation and Training Centre

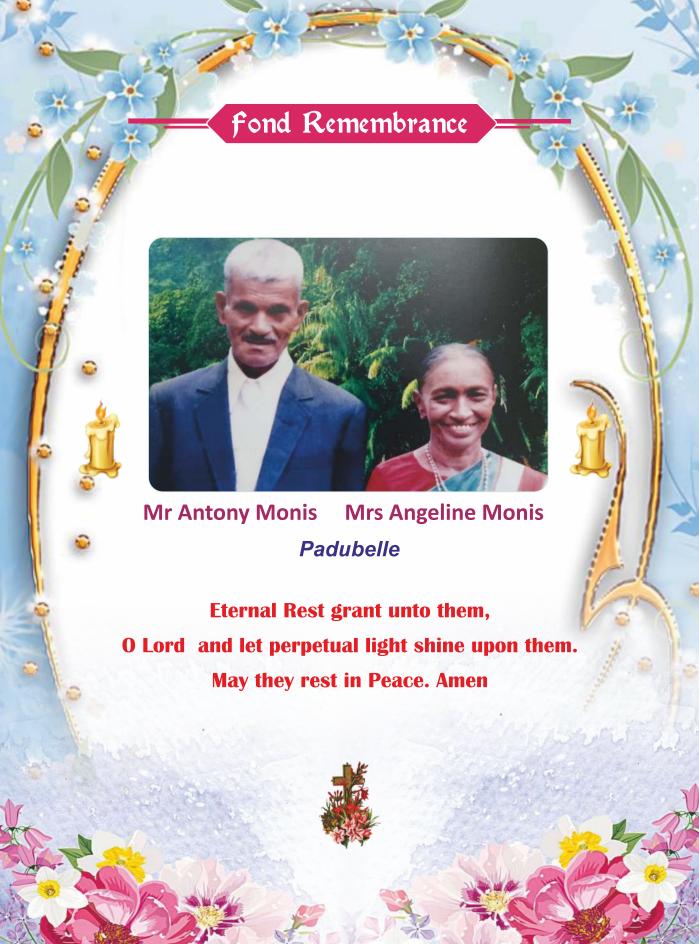
FR JEPHRIN MONIS, GERMANY

Who lost his heart at the concept of starting such an Institution and worked day and night to get enough Funds, so that it comes out with flying colours.

Today he is extremely happy and rejoices at its success, and thanks God, our loving Father and all those who worked for its success. Praise the Lord.

ಸೌಹಾರ್ದ ಸಹಕಾಲಿ ನಿಯಮಿತ ಹತಾಯ

ಆಡಳಿತ ಕಛೇರಿ : ಚಿ.ಎಸ್.ಚೆ. ರೋಯಲೆ, ಮೊದಲನ್ ಮಹಡಿ, ಸಂತೆಕಟ್ಟೆ – 576 105, ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ. ಪೋನ್ : 0820–2583999, 94832 99019, ಶಾಖೆಗಳು: ಶಂಕರಪುರ 94813 16309, ತೆಂಕನಿಡಿಯೂರು 99456 71063.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ ಠೇವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಚಲತ ಬಡ್ಡಿದರಗಳು

ನಿರುಖು ಠೇವಣೆ

1	30 ದಿನ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 45 ದಿನದ ವರೆಗೆ	6.00%		
2	40 ದಿನ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 6 ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ	6.25%		
3	6 ತಿಂಗಳಿನಿಂದ 1 ವರ್ಷದೊಳಗೆ	7.25%		
4	1 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ	9%		

0.50% ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ

ಸಹಾಯ ನಗದು ಪತ್ರ

ಈ ಮೇಲನ ಬಡ್ಡಿದರಗಳಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವರ ಗ್ರಾಹಕರ ಶೇವಣೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತೈಮಾಸಿಕ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ ಸಿಗುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿವಿಧ ವಿನೂತನ ಸೇವಾ ಸವಲತ್ತುಗಳಗಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ :

1. ಠೇವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಕರ್ಷಕ ಬಡ್ಡಿದರಗಳು. 🍱

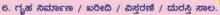
2. ಡಿಮಾಂಡ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ (ಡಿಡಿಗಳು) NEFT RTGS

3. ಚಿನ್ನಾಭರಣ ಸಾಲ.

4. ವಾಹನ ಖರೀದಿ ಸಾಲ.

5. ಮನೆ, ಕಟ್ಟಡ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ ಅಡವು ಸಾಲ

7. ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ಯಮಿಗಳಗೆ ಸಾಲ.

ನಿತ್ಯನಿಧಿ ಠೇವಣೆಗಳು (ಪಿಗ್ಶಿ) ﴿

9. ಆಪ್ತ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

'ಸೌಹಾರ್ದತೆಯೇ ಸಹಕಾರದ ಸಂಕೇತ. ಸೇವೆಯೇ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಮಂತ್

ಪರೀರಿಯನ್ ಆರ್. ಫೆನಾರ್ಯಡಿಸ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಆರ್. ಬಿ. ಬೀನಾ ಲೂಮಿಸ್

ನಿರ್ದೇಶಕರು

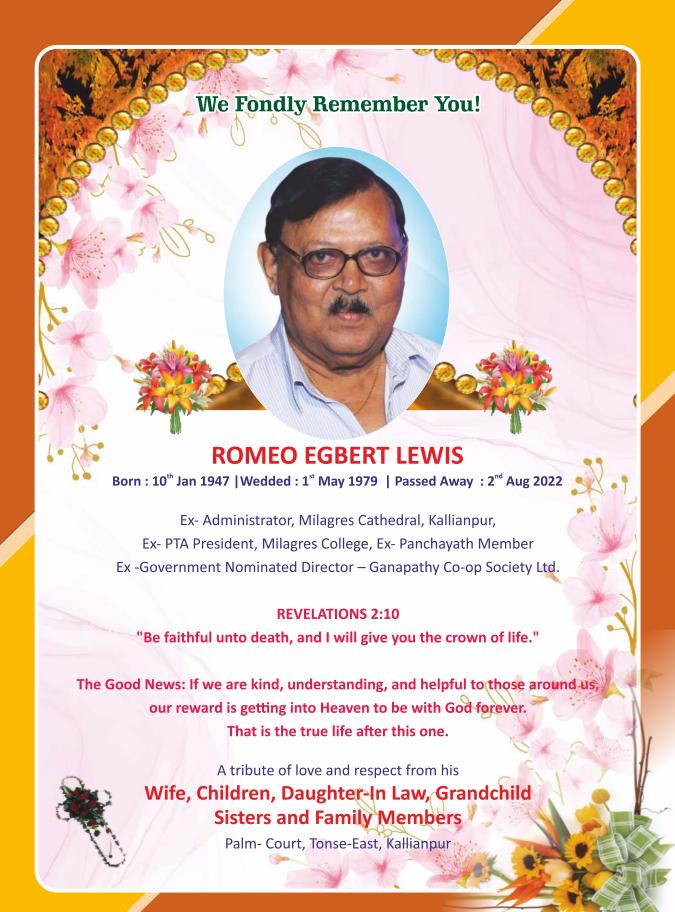
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂಬಿ ವರ್ಗ

by that a that

We wish Manasa all the best on the occasion of Silver Jubilee for serving the Special Children of God

Catholic Sabha Udupi Pradesh (R.) Shankarpura Unit

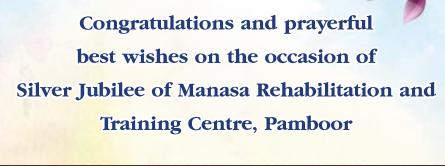

May the Almighty Lord shower his choicest blessings on Management, Staff and Students of Manasa Rehabilitation and Training Centre on the occasion of Silver Jubilee

Catholic Sabha Udupi Pradesh ® MILAGRES CATHEDRAL UNIT

Kallianpur

Mr Ambrose & Mrs Hilda Monis

Mulund, Bombay

DR GERALD 영 MARCELLINE PINTO

Milagres Cathedral-Kallianpur

Dr Gerald president of Catholc Sabha Mangalore Praesh® 1994-96.

During which Cathoic Sabha formed Manasa Rehabilitation and Training Centre and foundation stone was laid for Manasa. Served Manasa as Vice President, Secretary and Treasurer in the past years.

We salute the Management and Staff for their dedicated service.

Best Wishes for the Silver Jubilee of Manasa Rehabilitation and Training Centre, Pamboor

ALLAN TAURO

Kallathur

Best Compliments From

SHAAN **FURNITURES**

SHIRVA ROAD, KATAPADY, UDUPI

9845802555

Best Compliments From

JOHN SEQUEIRA

Chief Life Insurance Advisor & Developers Sequeira Constructions, Manipura **Building Contractor** & Real Estate Developer Cell: 9448547890 / 9071677456

Celebrate In The Lap Of Nature

Stretched in 2 acres of soothing nature, our class of art infrastructure with high class facilities is an elegance in coastal karnataka.

VAST PARKING

WELL EQUIPPED STAGE

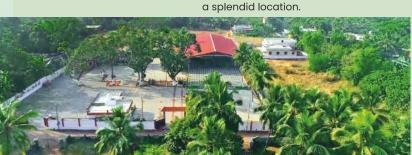
SECURITY

AUDIO & SO

Introducing a splendid venue

To feel like heaven for your weddings, engagements, birthdays, Get togethers with a sensational setup to make your memories last forever. A classic infrastructure for your conferences, business meets, office parties at

Subhasnagara, Kurkal Udupi District. Pin: 574105 Web: www.thundersgrandbay.com Email: thundersgrandbay@gmail.com

For Bookings Call

7676006978 | 6360310052

May the Almighty Lord shower His choicest Blessings on Management, Staff and Students of Manasa Rehabilitation and Training Centre on the occasion of Silver Jubilee

Prop: V.R. Fernandes

Best Wishes From

Mudarangadi Unit

9448252695 9945865335 0820-2581335 (O)

FERNANDES AUTOMOBILES

Gopalpura, 1st Cross, Kallianpur, Santhekatte - 576105, Udupi Dist.

Email: fernandesauto@yahoo.com GST: 29AAEPF324M1ZN

Dealers in: Two, Three & Four Wheelers, Spare Parts

We wish Manasa
all the best on the occasion of
Silver Jubilee for serving the
special Children of God

MARY D'SOUZA & Fly

President Catholic Sabha Udupi Pradesh (R)

ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಕುಮ್ದಾರಾಚೆ ರಾಸ್ ರಾಸ್ ಉಲ್ಲಾಸ್

ವಿಯೋಲ ಏಂಜೆಲ್ ಆನಿ ವಿಯೋನ ಮರ್ಸಿ

01-11-2022

ಹೆಚ್ಚು ಪಯ್ಲೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ಜೆಜುಚೆಂ ಯೆಣೆಂ ದೆವಾನ್ ಫಾವೊ ಕೆಲ್ಲೆಂ ವರ್ರೆಂ ದೆಣೆಂ ಜಿಣಿ ತುಮ್ಮಿ ಜಾಣ್ವಾಯೆನ್ ಫುಲೊಂದಿ ದೇವ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಬೆಸಾಂವಾಂನಿ ಭರುಂದಿ

ಉಲ್ಲಾಸ್ ಪಾಟವ್ನ್ ಬರೆಂ ಮಾಗ್ತಾತ್

್ರಾಡಿ – ಮಮ್ಮ : ವಿಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಆನಿ ನೀತಾ ಡಿಸೋಜ ಭಾವ್ : ನೆವಿಲ್ ಮಾಂಯ್ : ಜುಲಿಯಾನ ಬಾಪು : ಮಾ। ಬಾ। ದೊ। ರೋಶನ್ ಡಿಸೋಜ ಆನಿ ಸರ್ವ್ ಕುಟ್ಮಾದಾರಾಂ ಸಂಪಿಗೆನಗರ, ಉದ್ಯಾವರ್

May the Almighty Lord shower his choicest blessings on Management Staff and Students of Manasa Rehabilitation and Training Centre on the occasion of Silver Jubilee

Xavier Dias
Precilla Dias
Delisha Dias
Delina Dias
Udyavara

Best Compliments From

Caterers

Delicious food for any occasion

Nigel Pereira

Proprietor

98860 4346698866 88171OFF 97428 85765

Email:nigelpereira40@gmail.com

Pereira Sadan B.V. Road, Attavar Mangalore - 575002

Hilton Food Services
TIFFIN FOOD SUPPLIED TO
YOUR DOOR STEP

The taste that tickles you always

Make Your Dream Comes True

DALVIN ARRANGERS

Denzil Castelino99801242247026442224

denzil.castelino@yahoo.com

Near Corporation Bank, Main Road Shankerpura - 574115 Udupi Dist, Karnataka

Our Services

Decoration
Flowers
Jasmine Flowers
Bouquets
Car Decoration
Church Decoration

Pandals
Platform
Chairs
Tables
Carpet
Tarpal
Sidewall
Truss
Coolers
Fans
Stage
Podium

Shamiyana
Enclosures
Canopy Tent
Wash Basins
Round Tables Cloth
Lining Chair Cloth
Back Drop
All Weather Tent
Table Piece
Buffet Counter
Red Carpet Aisle
Bridal Chairs

@dalvin_arrangers @Dalvin Arrangers

MAKING YOUR DREAMS COME TRUE!

We're there by your side to help your wishes become reality in the easiest way possible. So you can live life to its fullest and realise your ambitions with Canara Bank as your able partner.

> Scan QR Code to apply for loan online Get instant approval

For more details, please contact nearest branch or visit us online.

All customers are mandated to link their mobile number & email address to their bank accounts.

Call Canara: 1800 425 0018

www.canarabank.com

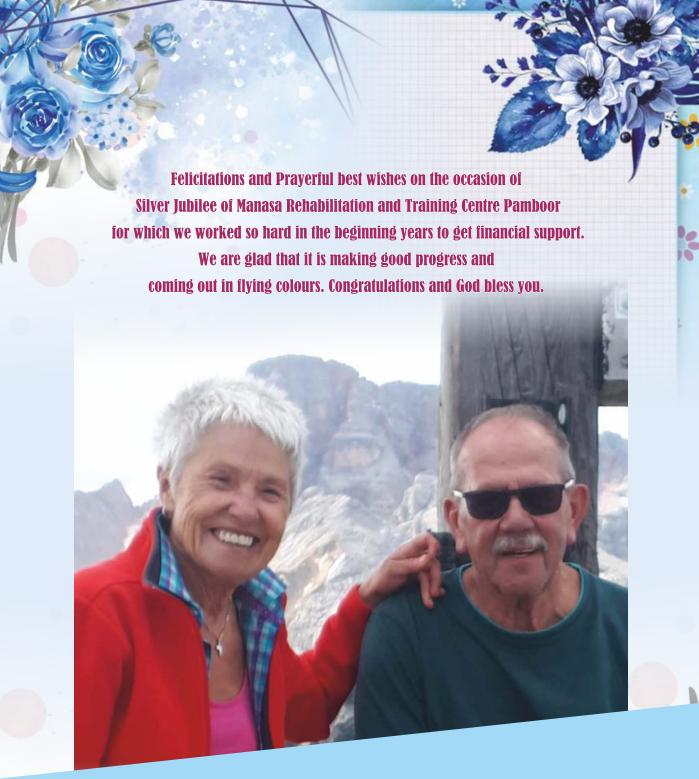
We wish the Management, Staff and Students of Manasa Rehabilitation and Training Centre all the best on the occasion of Silver Jubilee

President & Members Catholic Sabha Barkur Unit St Peter Church

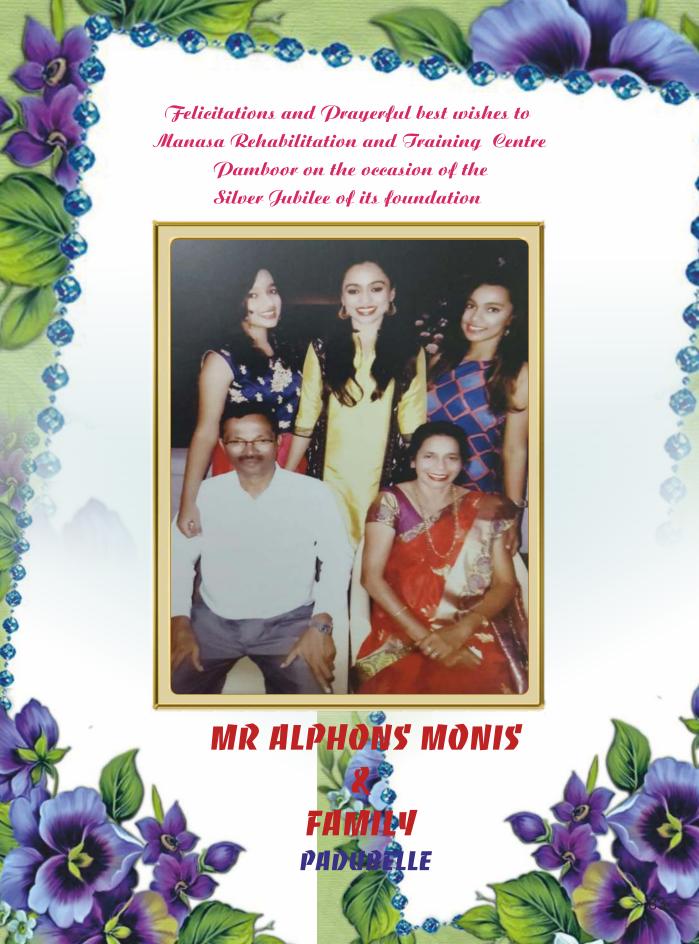
1096 450 -

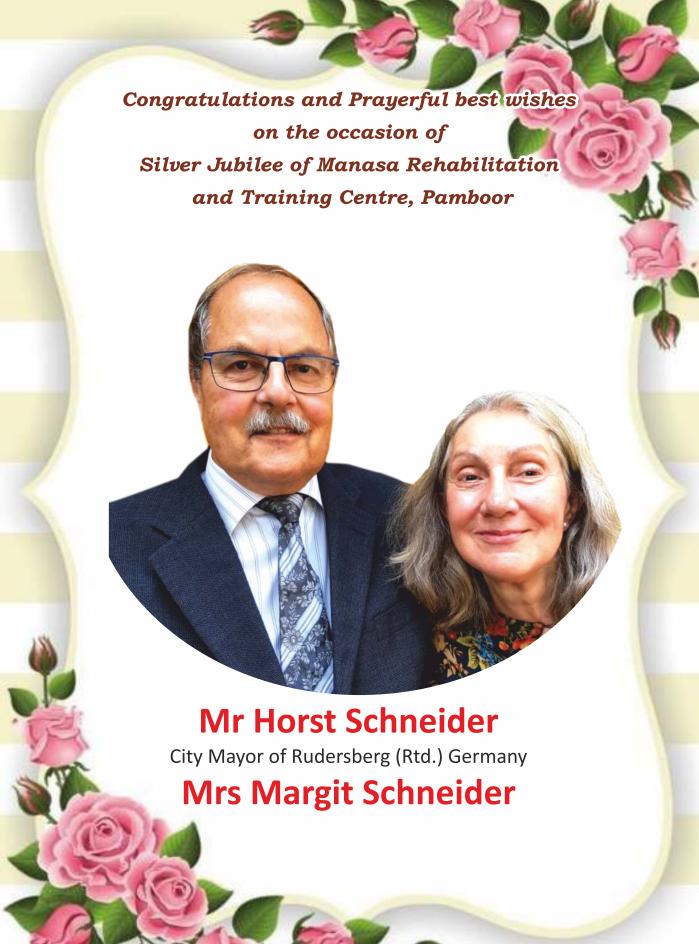

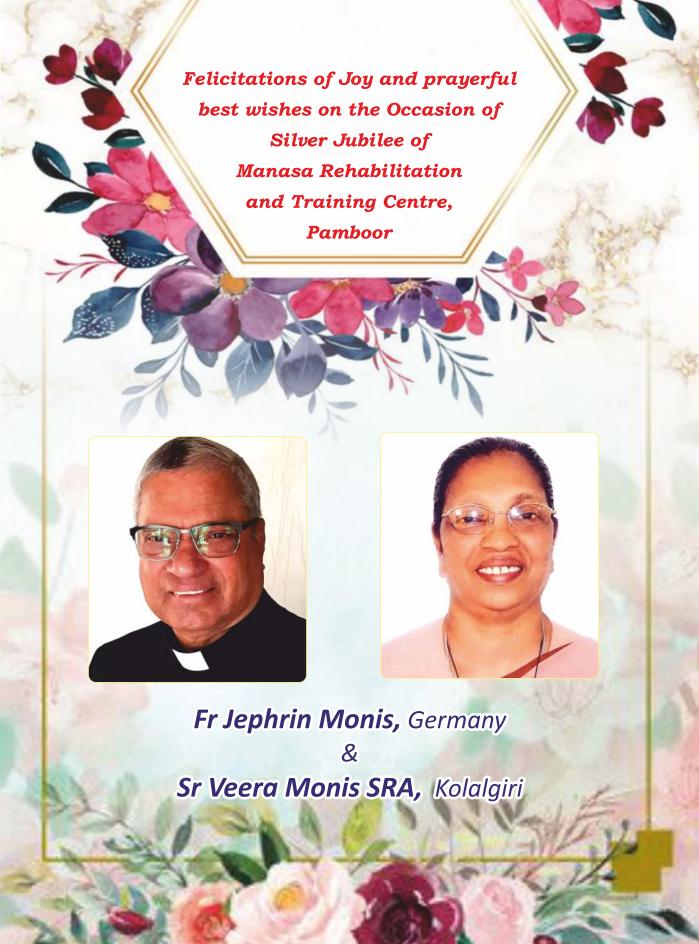

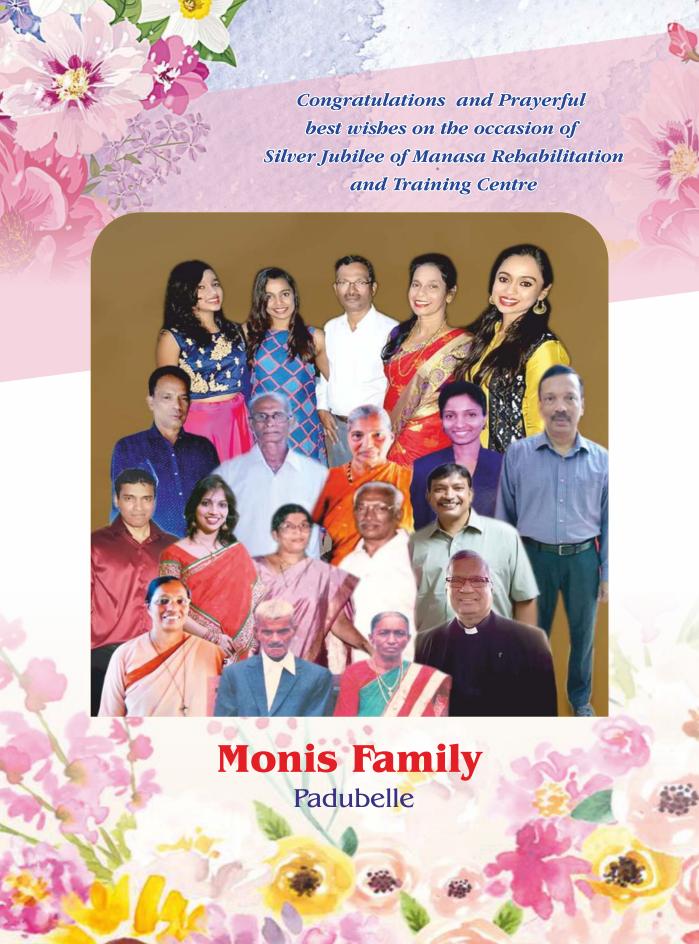
Klaus & Hedwig Heubach

Rudersberg-Oberndorf, Germany

May the Almighty Lord shower his choicest blessings on Management,
Staff and Students of Manasa Rehabilitation and Training Centre
on the occasion of Silver Jubilee

Spiritual Director, President & Members
Catholic Sabha Udupi Pradesh
UDYAVARA UNIT

Best compliments from

Walter Cyril Pinto

್ರ್ ಫದರ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್ಸ್ FEATHER COMMUNICATIONS

UTI DISTRICT FINANCIAL CENTRE

(DISTRICT ASSOCIATE'S OFFICE-NOT A BRANCH OF UTIMF)

ALL MUTUAL FUNDS DISTRIBUTION AND SERVICES MEDIA ADVERTISEMENTS, PAN CARD SERVICES

Office Hours: 9.30am to 5.30pm - Monday to Saturday

Contact: 98454 06817 / 99453 40112 /0820 2521194 Email: feathercom@gmail.com / mfsudipicr@kfintech.com

ಬಾ। ಎಸ್. ಪ್ರಭು (ಲುವಿಸ್ ಮೋನಿಸ್)

ಸಾಂ ಬೊಸ್ತ್ಯಾಂವ್ ವಾಡೊ

ಜನನ್ : 15-11-1925 ಯಾಜಕೀ ದೀಕ್ಷಾ : 19-03-1955 ಮರಣ್ : 15-12-1983

ಪಡುಬೆಳ್ಟೆ

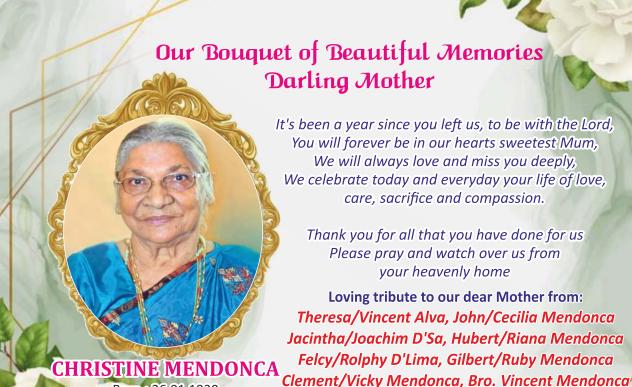
ಸಿ। ಅಂಜೆಲಾ ಮೋನಿಸ್

ಸಾಂ ಬೊಸ್ತ್ಯಾಂವ್ ವಾಡೊ

ಜನನ್ : 04-06-1907 ನಿಮಾಣಿ ಆಂಗವ್ಣ್ : 02-10-1944 ಮರಣ್ : 16-09-1994

ಉಡಾಸ್ ತುಮ್ಚೆ ಕರುನ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ತುಮ್ಚೆ ನಿಯಾಕ್ಸ್ ಕರ್ತಾಂವ್ ತುಮ್ಕಾಂ ಮಾನ್

ಮೊಗಾಚಿ ಶೃದ್ಧಾಂಜಲಿ ಭೆಟಯ್ತಾತ್ ಆಂಬ್ರೋಜ್ ಮೋನಿಸ್ ಆನಿ ಕುಟಾಮ್, ಮುಂಬಯ್ ಮಾರ್ಗರೀಟಾ ಆನಿ ಕುಟಾಮ್, ಪಾಂಗ್ಯಾ. ಬಾ। ಜೆಫ್ರಿನ್ ಮೋನಿಸ್, ಜರ್ಮನಿ ಆಲ್ಫೋನ್ಸ್ ಮೋನಿಸ್ ಆನಿ ಕುಟಾಮ್, ಪಾಂಬೂರ್ ಸಿ। ವೀರಾ ಮೋನಿಸ್, ಎಸ್.ಆರ್.ಎ, ಕಲ್ಯಾಣ್ವುರ್ ಮೋನಿಸ್ ಕುಟಾಮ್, ಪಾಂಗ್ಯಾ ಆನಿ ಉದ್ಯಾವರ್

Born: 26.01.1930

Died: 28.11.2021

We wish Manasa all the best on the occasion of Silver Jubilee for serving the

Special Children of God

Albert/Lavita Mendonca

Grand Children, Great grand children and your dear family

Mr Meghraj & Mrs Muriel Premalatha

Kaup, Udupi

We wish Manasa all the best on the occasion of Silver Jubilee for serving the special Children of God

GAYATHRI CERAMICS CENTRE

Govt. Hospital Road

Brahmagiri, Udupi - 576 101

Email:gccu2012@gmail.com

9591887256 (O)

9844471209

9448457166

House of Sanitary | Bath Room Fittings Glaze & Ceramic Tiles | Pipes & Fittings

Authorised Dealers for

GLENICIA FURNITURE

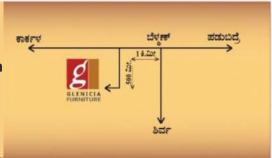

We supply wood and Manufacture All typesof Wooden Products.

- 08258-285060, 274956
- 99 455 063 0685
- gleniciafurniture@gmail.com
- www.gleniciafurniture.com
- @Glenicia_furnitures
- Nandalike, Belman

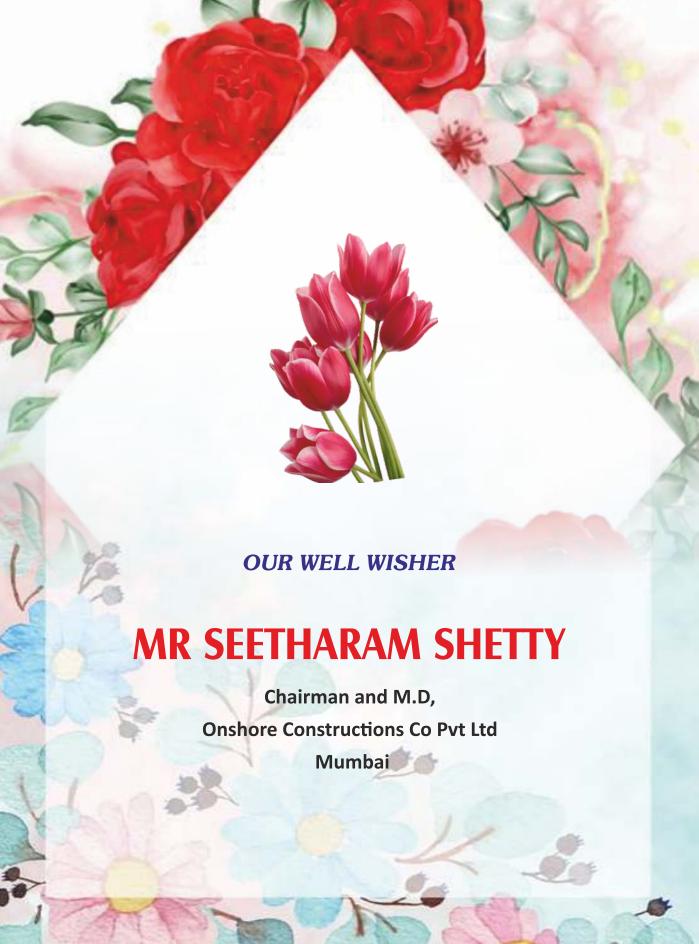

ಮಾನಸ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಕ್ ಸರ್ವ್ ಬರೆಂ ಮಾಗ್ತಾತ್

ಅತ್ಯೀಕ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಬಾಪ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್, ಹುದ್ದೆದಾರ್ ಆನಿ ಸರ್ವ್ ಸಾಂದೆ ಕಥೋಅಕ್ ಸಭಾ ಪಾಂಬಾರ್ ಫಟಕ್

Mr Noel Rasquinha

Managing Director
M/s Mercury Pneumatics Pvt. Ltd., Mumbai

Mrs Quenie Rasquinha

Director, M/s Mercury Pneumatics Pvt. Ltd., Mumbai

Mr Dieter Saleo Rasquinha

Director
M/s Mercury Pneumatics Pvt. Ltd., Mumbai

Mrs Supriya Rasquinha

Director

M/s Mercury Pneumatics Pvt. Ltd., Mumbai

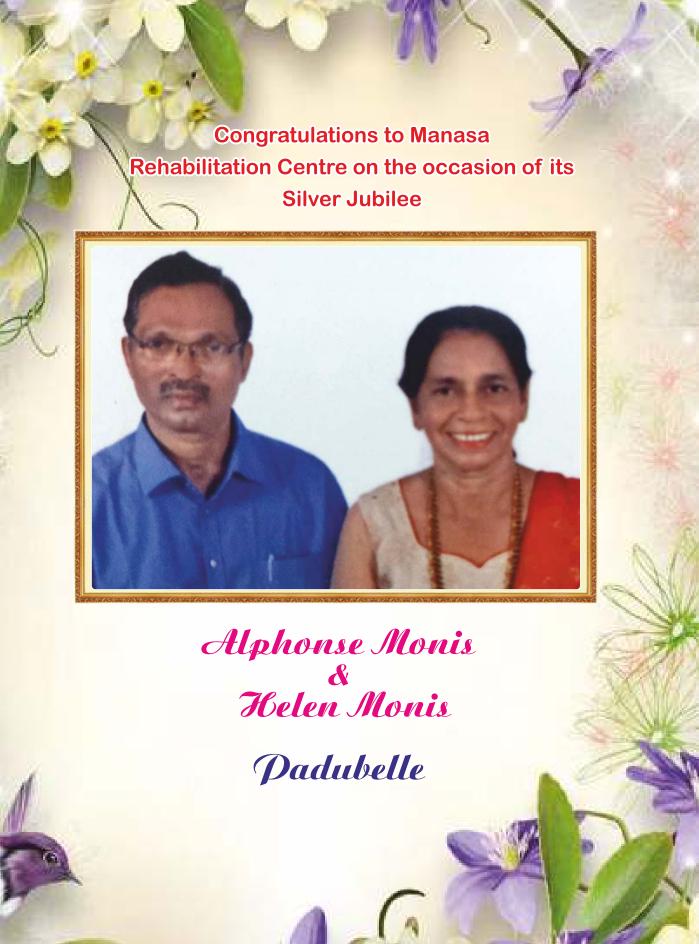

OUR WELL WISHER

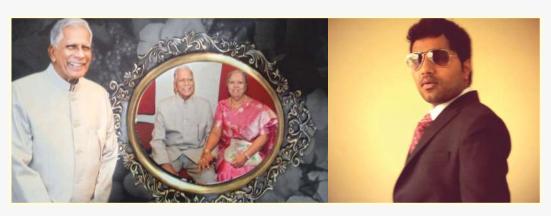
ಮಾನಸ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆ ^{ಹಾಂಬೂರು} MANASA SPECIAL CHILDREN SCHOOL PAMBOOR

Mangalore
United Konkani Association
Nottingham, U.K.

Congratulations to Manasa Rehabilitation Centre on the occasion of its Silver Jubilee

ST JOSEPH ENGINEERING WORKS

Manufacture of:

"Philips" Automatic Liquid Filling & Weighting Machines, Different types of Weighing Scales & **Packaging Machinery & Weigh Bridge**

Liquid Filling & Weighing Machine Liquid Filling & Weighing Machine Made in Mild Steel Tank Single Nozzie

Made in SS Tank Single Nozzie

"PHILIPS" Barrel Filling Upto 300 kg

"PHILIPS" Box Strapping"

"PHILIPS" Auto Filling Machine Upto 25 Kg

Factory: 260/18-20, Sane Guruji Road

Opp Kasturba Hospital

Jacob Circle, Mumbai - 400 011

Tele.: 23083522 / 65840377 Fax: 91-22-23076541

Office: 304/A, Manish Commercial Centre 3rd Floor, 216A, Dr Annie Basent Road Worli, Mumbai - 400 030

Tel.: 24932653 Fax: 91-22-24930792 Mob: 9819849926/7738470084 Email: sam_sje@yahoo.com

A unit of Vailankanni Group of Services

9449953288 9964339368 9110220896

FLYVAN D'SOUZA

Certified Applicator for Durotop Construction Chemicals (P)

∨ahomes9@gmail.com

We undertake

Pressure Grouting, Expansion Joint Treatment
Water Proofing, Expaxy Florings / Paintings
Texture Finishes & Interior Decoration

St Philip Neri Church Road, Mangoli, Basuru

Best Compliments From

Antony Mabel D'Souza

& Fly

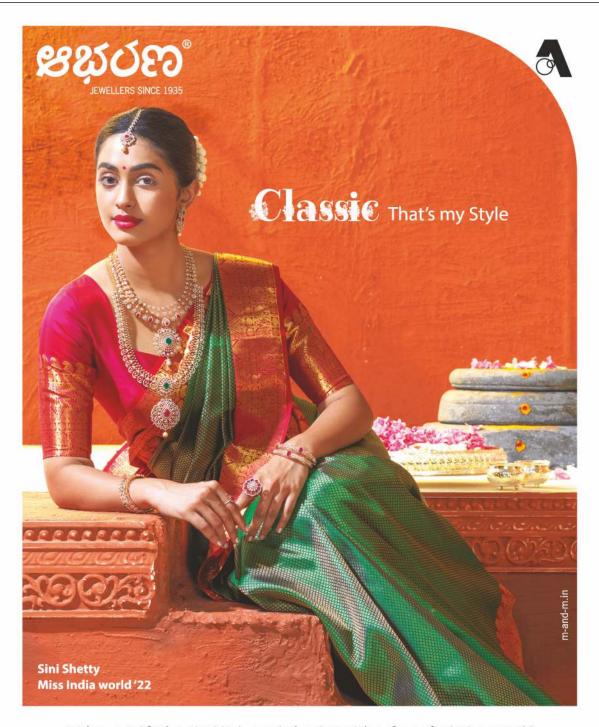
Basrur

We are grateful to
Parent - Teachers' Association, MRTC
for their support

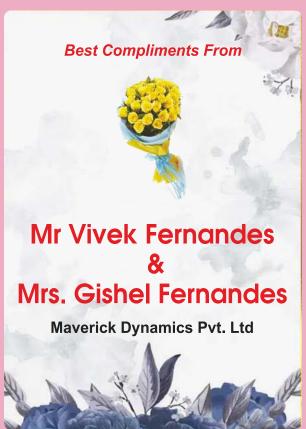
- Management, MRTC

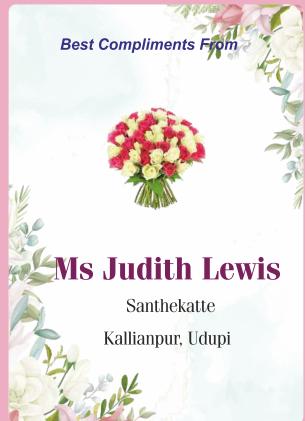

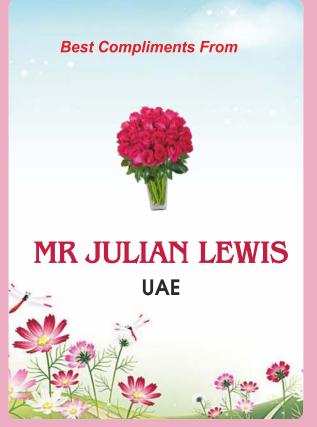
ಉಡುಪಿ | ಶಿವಮೊಗ್ಗ | ಮಂಗಳೂರು | ಕಾರ್ಕಳ | ಕುಂದಾಪುರ | ಹೆಬ್ರಿ | ಬೈಂದೂರು | ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು | ಪಡುಬಿದ್ರಿ | ಕುಮಟಾ | ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ | ಸಾಗರ | ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ | ಪಣಜಿ, ಗೋವಾ TOLL FREE | 1800 5999 777 www.abharan.com

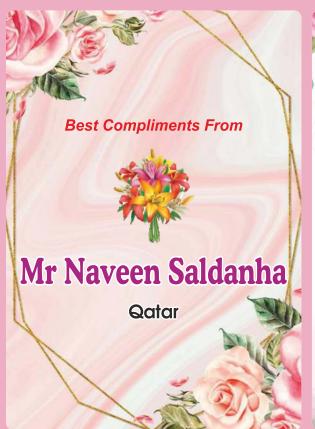
From the house of Abharan: ABHARAN MOTORS Showrooms in Udupi, Karkala, Kundapur, Hebri, Byndoor & Padubidri
NEXA: Udupi Central

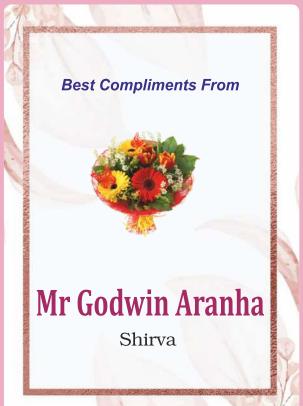

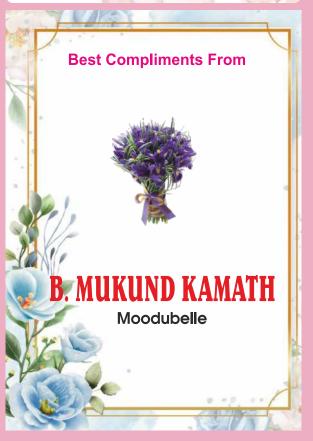

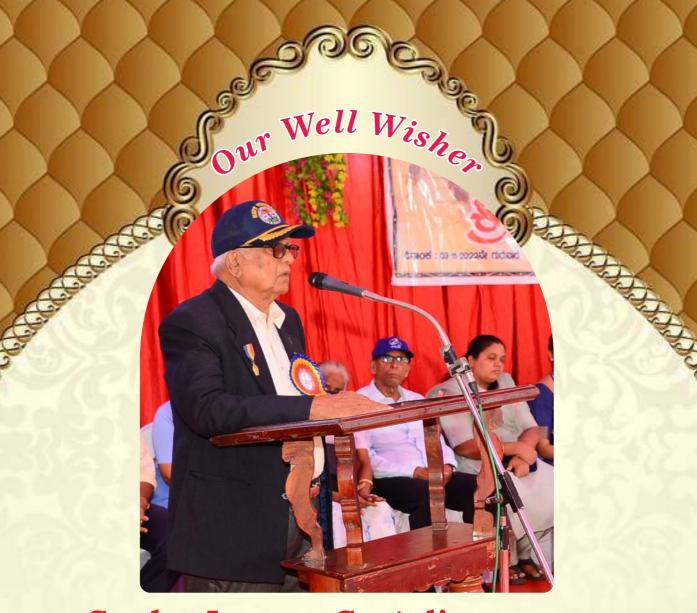

Cmdr. Jerome Castelino vsm (Retd) Moodubelle

Active in the Indian Navy from 1953 to 1988, Commodore Jerome Castelino has the distinction of having served on all types of warships including India's first aircraft carrier, INS Vikrant and has visited 27 foreign countries during his service in the Indian Navy.

Commodore Castelino was the first naval sailor in the Indian Navy to attain the rank of Commodore and the only one from Karnataka state to attain this senior rank. He is the only Naval officer from Udupi district to receive the Vishisht Seva Medal (VSM) from the President.

M.C.C. BANK LTD

Admin Office: MCC Bank Building, Hampankatta, Mangaluru 575 001.

We offer Various Services & Products to suit your personal and business needs

Deposits with MCC Bank are covered by DICGC insurance as prescribed by Reserve Bank of India (Current limit Rs 5 lakhs)

Limited

Period Offer

Attractive rate of interest on **FIXED DEPOSIT** scheme.

7.60%

Lowest Interest rate on

JEWEL LOANS

8.50% To meet your financial needs.

BHAVISHYA

STUDENTS' SB ACCOUNT

Keep your valuables safe & secure LOCKER FACILITY available

EDUCATION LOANS Domestic & Overseas

Various RD SCHEMES available

Download MCC BANK Mobile Banking App

Savings Bank Account

3.00%

INTRODUCING SHORTLY UPI PAYMENTS

G Pay PhonePe

Paytm etc

MCC Bank Mobile Banking App

Kulshekar

FREE FUND TRANSFER **UPTO 5 LAKH To**

Mobile Phone | Within Bank Account **Other Bank Account**

Pay Utility Bills Electricity, Water, Gas. Mobile, Landline etc. Balance Enquiry Recharge - Mobile, DTH

ATM Locator Google Play

Cheque Book Request Statement Request

SCAN THE OR CODES TO GET THE LATEST UPDATE

Follow us on Instagram

Visit our Page on facebook.

We are now on You Tube

Do Subscribe

RuPay Debit Card Top Brands

For Promo codes kindly visit: www.rupay.co.in www.nthrewards.com

Travel Entertainment Grocery 1ewellery Shopping Cosmetics Dining Retail

AA Myers

0

9

VISIT OUR NEAREST BRANCHES

Hampankatta: 0824 2424306 Ashoknagar : 0824 2458316 Kankanady : 0824 2437706

: 0824 2230585

Moodhidri : 08258 237079 Shirva Baipe

Morgan's Gate: 0824 2417756

: 0820 2554544 : 0824 2251998

Kinnigoli : 0824 2295900 Surathkal : 0824 2477510

Ullal : 0824 2464300 Udupi : 0820 2529566 Kundapura : 08254 235200 Puttur : 08251 231323

BC Road : 08255 230789 Karkal : 08258 235600

HO Ph : 7090701105 Toll Free: 1800 123 2966

: ho@mccbank.in Email Website: www.mccbank.in